19րդ ՏԱՐԻ ԹԻՒ 1627 Կ. ՊՈԼԻՍ ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ 10–23 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 1906 6 ՐԱՄԱԶԱՆ 1324 – 10 ԸՇՐԻՆԸ ԵՎՎԵԼ 1322

Journal Armenien
MANZOUME-I-EFKIAR
Grand' Rue de la S-Porte.
CONSTANTINOPLE

ՏԷՐ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆ
ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ Ֆ. ԳԱՅՍԷՐԵԱՆ
ՈՐՈՒ Կ'ՈՒՂՂՈՒԻ ԱՄԷՆ ՏԵՍԱԿ ԳՐՈՒԹԻՒՆ
ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
38, Պապը Ալի Ճամբէսի, 38
Խմբագրութեան ուղղուած գրութիւնները ետ չեն տրուիր

Մանզումէի Էֆքեար

ՀԱՅԱԹԵՐԹ ԱՌԱՒՕՏԵԱՆ

ՆԵՐՔԻՆ, ԱԶԳԱՅԻՆ, ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ, ԳՐԱԿԱՆ, ԳԻՏԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ

منظومهٔ افکار
ارمنیجه یومی وسیاسی غزته در
صاحب امتیازی: وهانس فرید
اداره‌خانه‌سی: باب عالی جاده‌سنده نومرو ۳۸

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ԱՄՍՈՒՆ	Տարեկան	Վեցամսեայ
Պոլսոյ համար	80 ղր.	50 ղր.
Գաւառներու համար	108 »	60 »
Արտասահմանի համար	25 ֆր.	18 ֆր.

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԵԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ
Մէկ անգամի համար տողը 5 ղրուշ
Մէկ անգամէ աւելի ծանուցմանց համար Մասնաւոր պայմաններ

10 ՓԱՐԱ ՊԱՏԿԵՐԱԶԱՐԴ ''ՄԱՆԶՈՒՄԷ,, ԿԸ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԻ ԱՄԷՆ ՕՐ ԱՐՇԱԼՈՅՍԻՆ 10 ՓԱՐԱ

ԴՐՈՒԱԳ ՄԸ ԻՍԼԱՄՈՒԹԵՆԷՆ

ԿՐՕՆԱԿԱՆ ԲԱՆԱՍՏԵՂԾՈՒԹԻՒՆ

«Սապահ» Ռամազանի առթիւ սկսած է խիստ շահեկան կրօնական յօդուածներու շարք մը, որուն քսուրք ծանօթ բանաստեղծ Իպնը Րիֆաթ Սամիհ պէյի հեղինակութեան խիստ գեղեցիկ հերթուածը եւ յարակից կրօնական ծանօթութիւնները թարգմանելով կը հրամցնենք մեր ընթերցողներուն.—

ԷԶԱՆԸ ՄՈՒՀԱՄՄԷՏԻ

Երբ այգուն մթնշաղ աչքը կը սկսի դիտել բնութեան գիշերային թմրութենէն վերազարթնումը, այն ինչ հորիզոնին հեռաւոր մէկ վայրէն լուսաշող ճառագայթ մը կը սկսի չորս կողմը շրջապատել, մելամաղձոտ լռութեան մէջէն ձայն մը կը բարձրանայ մինչեւ երկինք։

Էզանն Մուհամմէտին է այն։

Այս ձայնը, այս հնչուալուր բարբառը, իսլամական նուիրական աղօթատեղիներուն մինչեւ երկինք բարձունքը վերացած և մինչեւ ամպերուն մէջ բարձրացած մէկ վայրէն խաւ խաւ սլանալով, երկնակամարի հեռաւոր անջրպետները կը դղրդեցնէ։ Այս այն ձայնն է որ միաստուածութեան ճշմարիտ խոստովանանքը կ'ընէ, որ համակ քաղցրահնչիւն և հոգեսարսուռ չեշտով մը կը սկսի և որուն նշանակութիւնը Աստուածային մեծութեան վկայութիւնն է։

Ցետոյ կրկին կը լսուին այդ չեշտերը աւելի բարձրագոյն, աւելի ազդու, իբր թէ իր առաջին գոչին մէջ պարփակուած խոստովանութեան զօրութենէն չէր ազդուած իսլամական հոգին։ Մուէզզինը ձայնին աւելի ցնցող հանգամանք մը կուտայ, երկրորդ և ա՛լ աւելի քաղցրաբարբառ ներդաշնակութիւնով մը, նախապէս քարոզած ճշմարտութիւնը կ'անդրադառնայ։

Աստուած այս հոգեպարար ժամուն, ուր այգն ու ցայգը զիրար կ'ողջագուրեն մին իր նորածագ արեւով և միւսը հորիզոնին քղանցքին եռեւը ծածկուող լուսնովը, այս պահուս ուր բնութիւնը կը վերազարթնու իր բոլոր գեղազուարճ պճնուիներով, ուր թռչունները կը սկսին իրենց անուշիկ դայլայլիկներով պարուրել օդին խաւերը և վերջապէս այս պահուս ուր մարդկային կեանքը կը սկսի նոր օր մը վայելել, այս հոգեպարար վայրկեանին անկարելի է երեւակայել ձայն մը որ աւելի հեշտ հնչէ մարդուս ականջին քան էզանի քաղցրահնչիւն գոչը։

Էզանը Մուհամմէտին, այն վսեմ ու նուիրական գոչն է, որուն՝ բնութեան բոլոր տարրերը դղրդեցնող ներդաշնակութենէն կազմուած արձագանգը՝ ստեղծագործութեան անհուն իմաստութեան հանդէպ փառաբանութեան խոստումն նշան մըն է։ Այս էզանը հաստատող անհուն Մարգարէին մարգարէական ամէնէն վսեմ հրաշալիքներէն մին ալ աշխարհի մէջ իր նուիրական անունը Աստուածային անսան զուգորդելով մշտնջենական փառքի տիտղոսին արժանացած ըլլալն է։

Եւ միթէ Աստուած կը գտնուի՞ իր սիրելիէն։ Այս շնորհը ո՛չ թէ միակ մարդկութեան, այլ նաեւ Մարգարէութեան համար ալ գերագոյն պարծանք մը պէտք է նկատել։

Էզանը Մուհամմէտին կարդացուած միջոցին միտքը շատ անգամ այսգունակ կրօնական մտածումներով կը շրջապատուի։

Էզանը դարձեալ կը շարունակուի։ Այդ երկնային բարբառը կամաց կամաց սեպաչէն հիւսէյնի՝ հիւսէյնէն Արեւելքի ճամբաներուն վրայ թափուելով, իր անուշ գոյնին թրթռուն չեշտերը բնութեան բոլոր պատկերներուն մէջ կը ցրցնէ։ Արեւը իր լուսացնցող ծաւալումովը հազիւ բնութեան գիշերային վիճակը կերպարանափոխած է, մարդկային շէնքերը, հորիզոնի արտեւանները և նոյն իսկ լեռները անգամ կարծես հակում մը ունին ունկնդրելու մարդկային լսողութեան մէջ ճշմարտութեան բարբառը ներարկող այս նուիրական ձայնը։ Մուէզզինը հիմա աւելի ներդաշնակ հնչուով մը ժողովուրդը աղօթքի կը հրաւիրէ. յետոյ Իսլամներուն մտքերուն մէջ զարթուցած երջանկութիւնը՝ և աւելի ետքը նամազին քունէն աւելի բարեբաստիկ ըլլալը կը հասկցնէ։ Դարձեալ փառաբանութեան կը սկսի և յետոյ յանկարծ կը լռէ։

Երկրագունդին վրայ ալիք ալիք պաշտամունքի շառաչանի մը ձեւով դէպ ի վեր, վեր բարձրացող այս գոչերը՝ դէթ մինչեւ երկրորդ նամազի պահուն օդի խաւերուն մէջ կ'արձագանգեն, իրենց չեշտերուն վեհութիւնը սրսկելով հաւատացելոց սրտերուն խորը։

Մէքքէի Միւքերրեմէի մուէզզինը փառաբանութեան վերջին չեշտակի գոչը երբ աւարտէ՝ աշխարհագրական կազմութեամբ անոր հակառակ դիրքի վրայ գտնուող քաղաքի մը մինարէներէն արձագանգուած գեղեցիկ ձայները այդ նուիրական գոչը կը կրկնեն։ Ամբողջ օրը ու ամբողջ գիշերը իսլամական լայնատարած աշխարհին վրայ էզանի ձայները իրարու կը յաջորդեն։ Ահա այս ալ մարգարէական վսեմափառ խորհուրդ մըն է։

* *

Ռամազանի առաջին օրը, յանուն Իսլամական կրօնքին, մեր հանդիպած բարեպաշտական երեւոյթներուն առաջինը Էզանը Մուհամմէտին է։ Որովհետեւ օրը կը սկսի արշալոյսով ու արշալոյսը էզանով։ Գիշերային Պաշտամունքը (իհեայի լէյլ) այս նուիրական ամսուան յատուկ կրօնական սովորութիւններէն կարելի է համարել։

Իսլամ բարեպաշտները իրիկուան իմսաքին ու առտուան նամազին միջեւ եղած ժամանակամիջոցը կ'ուզեն կրօնական պաշտամունքներով անցընել։ Իրենց ձեռքը յարգանքով նուիրական Գուրանին կ'ուղղեն և կ'սկսին քաղցրաբարբառ աղօթել։ Բարձրեալն Աստուած, որ Գուրանը շնորհած է, զայն օժտած է երկնային ամէն հրաշալիքներով։ Աղօթքի ժամանակ, հոգին երջանկութեան մէջ կ'ընկղմի։ Հաւատացեալը առտուան նամազէն ետք տուն վերադառնալով, քիչ մը առաջուան էզանը Մուհամմէտին նուիրական ազդեցութեամբ զբաղող միտքը եթէ անոր հաստատութեան մանրամասնութիւններովը հետաքրքրուի՝ հետեւեալ տեղեկութիւնները կրնայ ստանալ։

Իսլամական մեծ Մարգարէն Մէքքէի Միւքերրեմէ գտնուած միջոցին, բարեպաշտները՝ որոնք նամազի ժամանակը գիտէին, Մարգարէին քով կուգային և կը մէկտեղուէին։

Հիճրէթէն ետք Իսլամներուն թիւը ստուարացած և բնակարանները անջատուած ըլլալով, ժողովուրդը աղօթքի հրաւիրելու համար որոշեալ նշան մը սահմանելու պէտքը զգալի եղաւ։ Ասոր վրայ Իսլամաց մեծ Մարգարէն, երեւելիներու հետ խորհրդակցելով, նախ և առաջ տեղ մը կրակ վառելու և եղջերափող հնչեցնելու գաղափարը յայտնուեցաւ։ Սակայն ասոնց և ոչ մէկը Մարգարէին հաճելի թուեցաւ։ Հազրէթի Էօմէր առաջարկեց յատուկ անձի մը միջոցաւ՝ որոշեալ երգով մը՝ աղօթքի ժամը ծանուցանել բարեպաշտներուն։ Այս միջոցը Մարգարէին հաւանութեան արժանացաւ և հրամայեց Հազրէթը Պիլալը Հապէշիի, որպէս զի նամազի պահերուն երգէ։ Առաջին անգամուան էզանին բառերն էին. «Էս սալաթէն ճամիեթէն». (միահամուռ աղօթքի)։ Անկէ վերջ Ապտուլլահ պին Զէյտ-իւլ-Էնսարի ունեցած մէկ տեսիլքը Իսլամական էզանին սկիզբը համարուեցաւ։ Ապտուլլահ երազին մէջ տեսած մինչեւ գլուխը մերկ մարդ մը տեսաւ ձեռքը զանգակ մը բռնած։ Աղօթքի ժամը ժողովրդեան ծանուցանելու համար ուզեց այդ զանգակը առնել, սակայն մարդը պատասխանեց.— «Ես քեզի աւելի լաւ միջոց մը պիտի սորվեցնեմ, բարձր տեղ մը ելիր և սա բառերը կարդայ»։ Այս կրօնական ազդարարութենէն յետոյ մարդը մէկինթին վրայ ելլելով կ'սկսի կարդալ էզանին ծանօթ բառերը։

Հազրէթը Ապտուլլահ երբ արթնցաւ, էզանի մանրամասնութիւնը ամբողջութեամբ ըմբռնած էր։ Հազրէթը Էօմէր և իր վեց բարեպաշտ ընկերներն ալ այս տեսիլքին արժանացած էին։ Հետեւեալ առտուն դէպքը մեծ Մարգարէին հաղորդած միջոցին, ըսաւ որ նոյն գիշերուան Աստուածային ներշնչման բոլորովին յարմար էր այդ տեսիլքը։ Այսպէս էզանը՝ մէկ կողմէ Աստուածային ներշնչումին և միւս կողմէ մէկ քանի վայրկեան մեծ Մարգարէին հագեկան թրթռացումներուն արժանացող բարեպաշտներուն կողմէ բոլորովին հաստատուեցաւ։ Ամէնէն առաջ էզանը երգողը Հազրէթը Պիլալը Հապէշին եղած է։

Եւ Հազայիֆի մէջ կը կարդանք.— «Թէեւ էզանը Հազրէթը Ապտուլլահ պին Զէյտ-իւլ-Էնսարի երազին հետեւանքը եղաւ, սակայն Հազրէթը Պիլալի ձայնը աւելի բարձր և աւելի գեղեցիկ ըլլալով, Մարգարէական հրամանաւ այս վերջինը կը կարդար»։

Ինչպէս կը հաստատէ Թէրճէմէի Իսմէթ Մէճրում անուն գիրքը, Հազրէթը Պիլալ արեւուն ծագումէն առաջ արշալոյսի էզանը կարդալով բարեպաշտ ժողովուրդը կ'արթնցնէր, առտուան էզանն ալ Հազրէթը Իպնի Իւմմը Մէքթումը կուտար։

Երբ մեծ Մարգարէն ո և է տեղ մը երթար, Պիլալ անոր կ'ընկերանար, իսկ Հազրէթը Իպնը Իւմմը Մէքթում՝ Մէտինէ կը մնար։ Առտուան էզանին մէջ յիշուած «Էսսալաթու խայրու մեն էլ նեվմ» (աղօթելը քնանալէն աւելի բարի է) խօսքը Հազրէթը Պիլալի կողմէ աւելցուած է։

Առտու մը էզանի միջոցին Հազրէթը Պիլալ իբր յաւելուած կարդաց նաեւ այս խօսքերը և Մարգարէն հաստատեց ու հրամայեց անոր գործածութիւնը առտուան էզաններու միջոցին։

«Րավզաթ Իւսսէֆա» և «Մէարիճ իւլ Նիւպիւվվէ» անուն գրքերը, այս յաւելուածին խնդիրը հետեւեալ կերպով կը պատմեն.— Օր մը Հազրէթը Պիլալ առտուան նամազի պահուն Իսլամական մեծ Մարգարէին խուցին դրան առջեւը գալով, աղօթքի կը հրաւիրէ զայն. Իրեն լուր կուտան թէ Մարգարէն կը քնանար. ասոր վրայ Հազրէթի Պիլալ մեղմ ու քաղցր ձայնով մը այդ յաւելուածը կ'երգէ և Մարգարէն կ'արթննայ ու կը հրամայէ որ առտուան էզաններու պահուն այս յաւելուածը երգուի։

Կը պատմուի թէ առաւօտեան էզանի այս յաւելուածը Հազրէթը Էօմէրի ժամանակ աւելի ունեցած է։

Կրօնական շատ մը գրքերու մէջ կը գրուի թէ Հազրէթի Պիլալ վերջին ծայր քաղցր ձայն մը ունէր։ Ցիշեալին վարքը ու բարքն ալ ձայնին նման մաքուր էր. ժամանակակից Թուրք գիտնական մը, Պուխարիի Բրիթաց իւլ Մէնզգրլ անուն գրքին մեկնութենէն առնելով, Հազրէթը Պիլալի սաւրգ իւլ իսլամ, Թահիր իւլ գալպ, հարիսի ալ էս տիյանեթի ածականները տուած է, որոնց թարգմանութիւնն է «հաւատարիմ իսլամականութիւն, մաքրասիրտ, և յանկացող բարեպաշտութեանց»։

Հազրէթի Պիլալ մեծ Մարգարէին մահուանէն յետոյ, Սըտդըքի Էքպէրի հրամանով ժամանակ մը Մէտինէի Միւնէվվէրէի մէջ մնաց, սակայն «մեծ Մարգարէին բաժնուելուն վիշտին չեմ կրնար համբերել» ըսելով, Դամասկոս անցաւ։ Հազրէթը Պիլալի երգած վերջին էզանը շատ տխրասարսուռ էր։ Դամասկոս գտնուած միջոցին՝ գիշեր մը երազին մէջ կը տեսնէ մեծ Մարգարէն որ կ'ըսէր, «Ո՛վ Պիլալ, տակաւին ինծի այցելութեանդ ժամանակը չեկա՞ւ»։ Պիլալ մարգարէական այդ կոչին նուիրական ազդեցութեան տակ արթնցաւ, անմիջապէս ուղտի մը վրայ նստելով Մէտինէի Միւնէվվէրէի ճամբան բռնեց։ Պիլալի Մէտինէ երթալէն ոչ ոք տեղեկութիւն ունէր, հետեւաբար դեռ ուխտաւորի յոգնութիւնները չէր փարատած, անմիջապէս Մարգարէին նուիրական Գերեզմանը փութաց և հոն սկսաւ դառնապէս արտասուել։ Երկու Հասանները Պիլալը այս վիճակին մէջ գտան։ Պիլալ ընդոստ ոտքի ցատկելով, Մուսթաֆայի այս երկու շառաւիղին փարեցաւ ու սկսաւ կրկին արտասուել։

Մարգարէին թոռները առաջարկեցին իրեն մարգարէական երջանկաբեր շրջանին մէջ երգածին նման էզան մը կարդալ։ Պիլալ անմիջապէս իր առջի տեղը ելաւ և սկսաւ սիրով ու հաճոյքով էզան երգել. այս այնքան գեղեցիկ, այնքան քաղցրահնչուն ձայնը լսողները փողոցները թափեցան ու սկսան երգողին շուրջը հաւաքուիլ։ Այս երեւոյթը բոլորովին զարմանք պատճառեց Պիլալի և էզանը չկրցաւ ամբողջացնել։ Կրկին Դամասկոս վերադարձաւ։ Հազրէթը Պիլալ, Թիմաղէմ, երկայնահասակ, նիհարակազմ էր, երկար տարիներ բարեպաշտ իսլամները աղօթքի կը հրաւիրէր և որուն յիշատակը մեր այս գրութեան իբր վերջակէտ նկատելով կ'ըսենք, «Աստուծոյ հաճելի ըլլայ Ան»։

Թարգմ. ՊԵՏԻԿ

ԴՊՐՈՑԱԿԱՆ ՔՐՕՆԻԿ

ՄԵՐՍԻՆԻ ԿՐԹԱԿԱՆ ԳՈՐԾԸ

Վագանսի լայնալանջ հանգիստի ամիսները բոլորեցան, ու ահա դպրոցական վերամուտի օրերն եկան ու անցան քանի մը շաբաթ, բայց դժբախտաբար երկսեռ վարժարաններն ու մանկապարտէզը դեռ չբացուեցան, դասերը չսկսան, որովհետեւ պէտք եղած վարժապետներն ու վարժուհիներն և մանկապարտիզպանուհիները՝ կը պակսին։ Զարմանալի է որ անցած տարիներ աշակերտներ, վարժապետներ և վարժուհիներ կային լիովին ու վարժարաններն ու դասարանները անձուկ կուգային, այս տարի վարժարանները ընդարձակուեցան, դասարանները բազմացան, բայց աշակերտն է որ քիչ է, և ուսուցիչ ու ուսուցչուհի են որ կը պակսին։

Կրթական նախորդ բարգաւաճ ու բարեկարգ վիճակէն յետոյ, կրթական յարկերու այսքան անխնամ, լքեալ վիճակի մէջ թաղուիլն ցաւալի է։ Ինչո՞ւ արդեօք. չորս վագանսի ամիսներուն պէտք եղած պաշտօնեաներ չեն հայթայթուած։ Շատ զարմանալի է։ Որչափ գիտենք ու կը լսենք, հեռագրական բանակցութեանց համար իբր 4 ոսկի ծախք են ըրած, առանց ուսուցիչ կամ ուսուցչուհի մը հայթայթած ըլլալու։ Ինչո՞ւ արդեօք։ Մեր մէջ ո՛չ ուսուցիչ և ոչ ուսուցչուհի կը պակսէր։

Շատ պարզ է պատճառը ամէն անոնց որոնք Մերսինի կրթական գործերուն քիչ շատ խելահաս են և գիտեն՝ իրաց ընթացքին։

Թաղականութիւն մը ունինք ջոջերէ կազմուած, որ ամէն տարի հոգաբարձութիւն մը կը նշանակէ կրթական գործէ հասկցող անձերէ, որոնց սակայն չյանձներ գործը, այլ ձին կուտայ, սանձը չտարի ձեւով մը, կ'ուզէ քմայքին ծառայեցնել զայն։ Հոգաբարձութիւնը ձանձրացած այս անգէտ, բայց քմական էնթրիկներէն, այս տարի գործէ քաշուեցաւ վերջնապէս։ Եւ որովհետեւ թաղականութիւնը որ ի վիճակի չէ գործը կարգադրելու, անճրկեցաւ մնաց ամիսներէ ի վեր, չկրցաւ ժամանակին պէտք եղած պաշտօնեաները հայթայթել։ Ցոյսերնին դրած էին վերջապէս այն ուսուցչին և ուսուցչուհիին վրայ, որոնք արդէն պաշտօն ստանձնած էին այլուր, և որուն կարծես անգէտ կը մնային իրենք։ Այժմ կը սպասեն որ եթէ իրենք չգտան պաշտօնեաներ, գէթ անցորդ պաշտօնեաներ զիրենք գտնեն ու հրաւիրեն, կամ նաչարը կ'ուտէ բանիջարը ըսելով դնեն այնպիսիներ որոնք բացը մնացած են անգործ։

Այսպէս թէ այնպէս, այն աշակերտները որոնք մէկ երկու տարիէ ի վեր օտար վարժարաններ թողլով կը յաճախէին ազգ. վարժարանները, սկսած են դարձեալ օտար վարժարաններ դիմել։

Արդարացի դիտողութիւններ, դառն դժգոհութիւններ կը լսէին ծնողաց կողմէն կիրակի օրը եկեղեցւոյ բակին մէջ. Բայց որո՞ւ հոգ. Թաղականներէ մին ալ կ'ըսէր «Ինչ ընենք, գտէք, բերէք, դնենք»։

Տ. Շահէ վրդ. որ արձակուրդով ծննդավայրը կը գտնուէր, վերադարձաւ քաղաքս։ Ցաւով յիշեց թէ Թաղականութիւնը ո՛չ իր տուած կրթական պաշտօնէից հասցէներուն հետ բանակցած, ոչ ալ ուրիշ յարմար պաշտօնեաներ հայթայթած է։ Շահէ վրդ. ջանաց իրաց վիճակին դարման տանելու, Հալէպէն ու Ատանայէն պաշտօնեաներ հայթայթել. բայց չյաջողեցաւ։

ԴԻՏՈՂ

ԱՐՏԱՔԻՆ

ՍԵՂԱՆԱՒՈՐԱԿԱՆ ԿԱՑՈՒԹԻՒՆԸ

ՎԵՑ ԱՌ ՀԱՐԻՒՐԸ ԼՈՆՏՈՆԻ ՄԷՋ

Եւրոպայի բոլոր հրապարակներուն վրայ մեծ զարմանք առաջ բերաւ Լոնտոնի Պանքային զեղչի սակին հարիւրին 6ի բարձրացումը։ Բարձրացումը տեղի չունեցաւ Եչ., որ Վարչական Ժողովին շաբաթական նիստին օրն է, այլ Ուրբաթ։ Այսքան բարձրացում հազուադէպ է Լոնտոնի համար, և Թրանսվալեան պա-

---

«ՄԱՆԶՈՒՄԷ»Ի ԹԵՐԹՕՆԸ)(22)(

ՀԵՏԱՔՐՔՐԱՇԱՐԺ ՏԵՍԱՐԱՆՆԵՐ

ՄԵՂՐԱԼՈՒՍՆԻ ՈՒՂԵՒՈՐՈՒԹԻՒՆ

Դ.

ԿԱՊՈՅՏ ԺԱՊԱՒԷՆԸ

Լիւսիէն հիացական ակնարկ մը ուղղելով Սառայի դէմքին,

—Դուն ճշմարտապէս մտացի կին մըն ես եղեր, սիրելի ամուսինս, ըսաւ։

—Առ այժմ ձեր գնահատումը ապագային վերապահեցէք, պատասխանեց դքսուհին, երբ յաջողինք մեր օձիքը ազատել այս մարդուն ձեռքէն, այն ատեն երկուքս ալ կրնանք զիրար շնորհաւորել ու շարունակել մեր մեղրալուսնի ուղեւորութիւնը։

Սառա որ բացորոշակապէս համոզուած էր Լուկի սոսկալի ճիւաղ մը ըլլալուն, ուրիշներէն չլսուելու չափ ցած ձայնով կը խօսակցէր ամուսնուն հետ, միշտ վախնալով որ սատանայ Լուկ գաղտնի տեղէ մը կը լրտեսէ զիրենք. ուստի այս զգուշաւորութեան պէտքը Լիւսիէնի ալ յիշեցնելէ ետք.

—Եթէ մեր փախչելու նպատակին վրայ պզտիկ կասկած մը գոյանայ Լուկի մէջ, ըսաւ, այն ատեն խստութիւնն ու հսկողութիւնը կը տասնապատկէ ու մեր երկուքին համար ալ կը դժուարանայ կեանքը։

—Իրաւունք ունիք, պէտք է անտարբեր երեւոյթ մը առնենք ու կասկածի տեղի չտանք։

—Հետեւաբար կը փափաքիմ որ, յարեց Սառա երգիծանքով մը, դուն ալ իմ օրինակիս հետեւիս սիրելի ամուսինս, ու եթէ ինծի նման կը փափաքիս շարունակել մեր մեղրալուսնի ընդհատուած ուղեւորութիւնը, քիչ մը ժամանակուան համար մոռնաս պէտք է դուքսերուն փառքն ու պատուախնդրութիւնը։

Լիւսիէն ամուսնոյն այս նուրբ երգիծանքէն զգածուելով,

—Սառա՛, Սառա՛, գոչեց։

Սառա սիրուն պչրանքով մը ամուսինը ողջագուրելով,

—Քիչ մըն ալ կատակախօսել պէտք է, սիրելի ամուսինս, ըսաւ, հին ատենուան խելացի մարդիկ ճշմարտութիւնը բռնած հորի մը մէջ թխած են, այսօր եթէ ճշմարտութիւնը հորէն հանել ուզենք, մենք զմեզ հոն նետած կ'ըլլանք։

Լիւսիէն կնոջը սրամտութեանն ու զուարճախօսութեան առջեւ չկրնալով քմծիծաղը զսպել,

—Հիմա վերջին խօսքս կուտամ քեզ, ըսաւ, ա՛լ ասկէ ետքը չէ թէ ճշմարտութիւնը հետապնդել, այլ անոր պահուած հորին բերնին իսկ չեմ մօտենար։

—Կեցցէ՛ս, գոչեց Սառա համբոյր մը դրոշմելով ամուսնոյն այտին վրայ, կեցցէ՛ս, հիմա համոզուեցայ որ պիտի կրնանք շարունակել մեր ընդհատուած ուղեւորութիւնը, ալ մեր խոնարհ աղերսը կրնանք մատուցանել ասպատակապետ և աւազակապետ Լուկի։

Սառա այս խօսքերը արտասանելով դէպի խցիկին դուռը ուղղուեցաւ կրկին ձեռքը նիգերուն տարաւ ու զայն երբ աջ ու ձախ դարձնել փորձեց, դուռը կամաց մը բացուեցաւ։

—Հրա՛շք, գոչեց դեռատի դքսուհին ուրախութենէն ստոստելով, հրա՛շք, դուռը կը բացուի։

Լիւսիէն անմիջապէս կնոջը քով վազելով ինքն ալ նիգը դարձուց ու դրան բացուիլը տեսնելով,

—Զարմա՛նք, գոչեց, քիչ առաջ այնչափ աշխատեցանք կարելի չեղաւ բանալ, հիմա ինչ գերմարդկային ուժ բացաւ զայն մեր առջեւ։

—Լուկի սատանայական ծրագիրը, մրլտաց Սառա մտատանջութեամբ,

—Բայց այս մարդը մեզի նոր խաղ մը կը պատրաստէ անշուշտ։

Սառա չպատասխանեց զգուշութեամբ բացաւ դուռը, սեմին վրայ կեցած գլուխը դուրս հանեց աջ ու ձախ նայեցաւ ու ետքը ամուսնոյն դառնալով,

—Մարդ մարդասանք չկայ. ըսաւ.

—Պահակ նաւաստի ալ չկայ։

—Բնաւ մարդ չկայ,

—Դուրս ելլանք ուրեմն, առաջարկեց դուքսը,

Սառա ամուսնոյն թեւը մտած, զայն դուրս հանեց խցիկէն ու չորս կողմը ուշադիր դիտելով,

—Հիմա հասկցայ խորհուրդը, ըսաւ, զայրացմամբ, բաց ծովուն մէջ կը գտնուինք ու հարկ չեն տեսած պահակ նաւաստի մը յանձնել մեր վրայ հսկելու պաշտօնը, և իրաւունք ալ ունի Լուկ, ծովուն ամայութենէն աւելի ապահով հսկողութիւն կարելի՞ է երեւակայել։

Երկուքն ալ առաջացան իրենց խցիկէն որ շոգենաւին մէջտեղը կը գտնուէր և երբ քանի մը քայլ առաջացան, դէպի կամրջակ առաջնորդող սանդուխին առջեւ գտան զիրենք։ Ծովին զով օդը հոս դպուեց երկու ամուսիններուն դէմքը. Սառա ամուսնոյն ականջին ի վար ծռելով,

—Զգուշութիւնը տասնապատկէ՛, Լիւսիէն, փսփսաց. մեծ անստուգութեան մը առջեւ կը գտնուինք, որուն հետեւանքը այժմէն կարելի չէ թէեւ գուշակել, սակայն երեւոյթներէն դատելով, շատ նպաստաւոր հանգամանք մը չխոստանար մեզ համար։

—Իրաւունք ունիք, սիրելի ամուսինս, պատասխանեց դուքսը, զգուշութիւնս պիտի տասնապատկեմ ու ձեր հրահանգներուն միայն պիտի հետեւիմ։

—Շոգենաւին մարդոց ամէնքն ալ մեզի թշնամի են, անոնց ո՛չ անուշ լեզուին, ո՛չ ալ քաղաքավարական ձեւերուն պէտք է խաբուինք. Լուկի հրամանին տակ ծառայողները անկէ վար նկարագրի տէր պէտք է ըլլան և Լուկի նկարագիրն ալ անծանօթ չէ մեզ։

—Իրաւունք ունիք կրկնեց դուքսը, որ իր թոյլ ու երկչոտ բնաւորութեամբ ահ ու սարսափի մատնուած՝ չէր գիտեր ի՛նչպէս օձիքն ազատել այս անել կացութենէն, եթէ Սառայի քաջալերանքները չըլլային, դուքսը շատոնց փճացած լմնցած էր, բարեբաղդաբար սրտոտ կինը կար որ ամէն վայրկեան կը քաջալերէր զայն ու ամէնէն դժուար պարագաներու մէջ իսկ փրկութեան հնարք մը կը խորհէր։

(Շարունակելի)

ահրազմէն ի վեր տեղի ունեցած չէր։ Ուրբաթ կէս օրէ առաջ տակաւին Անգլիոյ Պանքային այդպիսի որոշման մը գալու մասին բնաւ նշան չկար։ Այս պատճառաւ աւելի իրողութիւնը ապշեցուցիչ եղաւ Բարիզի, Պերլինի և Վիէննայի մէջ, և սկիզբները հաւատալ չէր ուզուեր։ Տնօրէններուն գումարման կանոնաւոր օրը, Եշ.ն անցած էր առանց Պանքային սակին բարձրանալուն։ Պանքային մէկ չաբթուան հաշիւները անակնկալ գէշութիւն մը ցոյց չէին տար, միայն թէ 56,000 անգլ. ոսկի դուրս ելած էր Պանքայէն, և պահեստին ալ կէս միլիոն սթերլինի բարձրացած էր։ Վերջերս դէպի Ամերիկա նոր ոսկի ղրկուած չէր, և կը հաւաստուէր թէ դրամական հրապարակը բարւոքած էր Նիւ Եորքի մէջ։ Անգամ մըն ալ 1899ին էր որ 6⁰/₀ բարձրացաւ սակը։ Տարակոյս չկայ թէ այս արտասովոր տնօրինութիւնը ամենամեծ զարմանք պատճառած է, և հետաքրքրութեամբ կը քննուի սա՛ պարագան թէ ի՛նչ պատճառներով Անգլիոյ Պանքան այս որոշումին յանգեցաւ։

Լոնտոնէ եկած հեռագիրներուն նայելով բարձրացումին անմիջական և վերջին պատճառը Եգիպտոսի համար Պանքայէն քաշուած ոսկիին քանակութիւնն է։ Ուրբաթ օր Եգիպտոս 800,000 անգլ. ոսկի եւս քաշեց պանքայէն, չաբաթ օր ալ 500,000 ոսկի ղրկուելու յայտարարութիւնը եղաւ։ Համագումար 1.3 միլիոն անգլ. ոսկիի կորուստ մը կը նշանակէ ասիկա պանքային համար, և պատրաստ ոսկեդրամը, որ վերջին չաբաթներուն անընդհատ հոսանքէն արդէն շատ տկարացած էր, 27.8 միլիոն անգլ. ոսկիի իջաւ։ Շատ վար կացութիւն մըն է ասիկա Անգլիոյ Պանքային համար, և ասոր հաւասար կացութիւն մը տեսնուած չէր 1900 Փետր.էն ի վեր, երբ Պօէրական պատերազմին առաջին ամիսներուն ահագին քանակութեամբ ոսկի քաղուեցաւ հարաւային Ափրիկէի համար։ Բայց դիտելի կէտը ա՛յն է որ վտանգը Ամերիկայէն չի գար, գոնէ առժամապէս, այլ թէ Եգիպտոս է որ կը քաշէ ոսկին։ Այսօր Եգիպտոս անսովոր քանակութեամբ ոսկիի պէտք ունի։ Արդէն վերջին երկու չաբաթուան մէջ Եգիպտոսի համար գրեթէ մէկ միլիոն անգլ. ոսկի քաշուեցաւ Պանքայէն։ Աղեքսանդրիոյ և Գահիրէի հրապարակին վրայ ոսկին անհրաժեշտ տարր մը դարձած է, որովհետեւ բազմաթիւ նոր գործարաններ կը հիմնուին և հանրօգուտ ձեռնարկութեանց արտասովոր գործունէութիւն մը կը տիրէ։ Հողերուն գիները արագ արագ բարձրացած են, երթալով մեծ ծաւալ կ'առնեն հողային բարւոքումները, որոնց շնորհիւ անապատը պտղատու երկիր մը դարձնել կ'ուզուի, երկրագործական մեծ նոր պանքաներ հիմնուած են և գտնուածներն ալ իրենց դրամագլուխը աւելցուցած են։ Ճարտարարուեստական հիմնարկութիւններն ալ շատ մը աւելցած են և բնական է թէ այս ամէնքը դրամով կը դառնան։ Աղեքսանտրիոյ հրապարակին վրայ զեղչի կանոնաւոր սակը հարիւրին 8էն 9է, և մեծագոյն դրամագլուխներուն համար ա՛լ աւելի բարձր սակ կը վճարուի։ Բամպակի անսովոր կերպով նպաստաւոր հունձքն ալ վարկի պէտքը կը շեշտէ։ Թէեւ եգիպտական բամբակին գիները այսօր ա՛յնքան բարձր չեն, բայց անգլիացի մանրավաճառները պարտաւորուած են մեծամեծ գումարներ Եգիպտոս ղրկել։ Այս իրողութեանց երեսէն վերջին չաբաթներուն Անգլիոյ պանքային կրած դրամական կորուստները հետեւաբար Եգիպտոսի խնդրանքին յարաճուն պէտքերուն վերագրուելու են։

Սակայն այս կարեւոր պարագային հակառակ կարելի չէ որ Լոնտոնի Պանքային զեղչի սակին հարիւրին 6ի բարձրացումը մի միայն Եգիպտոսի դրամական պէտքը ըլլայ, ինչպէս կը յայտարարուի Անգլիայէն։ Եգիպտոս գացած դրամը կրնայ շուտ վերադառնալ։ Ամէն տարի աշնան դրամի պէտքը զգալի կ'ըլլայ Եգիպտոսի, հունձքին պատճառաւ, և ամէն տարի Անգլիոյ Պանքան դրամ կը ղրկէ հոն այդ նպատակաւ, միայն թէ այս տարի քիչ մը աւելի է պէտքը, և պատճառը վերը բացատրեցինք։ Ուստի շատ կասկածներ կան թէ ուրիշ պատճառներ ալ պէտք են գտնուիլ անգլիական պանքային այս յանկարծական և անսովոր ընթացքին համար։ Անգլիոյ մէջ առեւտրական և ճարտարարուեստական գործունէութիւնը չարունակ ոգեւորուած է, և տկարութեան նշան ցոյց չի տար։ Սակայն այս յանկարծական բարձրացման վրայ խօսող բուն պատճառները և պարագաները ծանօթ չեն։ Ահարկու ուրուականը միշտ Ամերիկան կը մնայ դրամի իր անյագ տենչով ու պէտքովը։ Առ այժմ կացութիւնը Նիւ Եորքի մէջ քիչ մը թեթեւցած է։ Նիւ Եորքի սեղանաւորական հրապարակին վրայ զեղչի սակը 4½է։ Երբ դէպ ի Եւրոպա հացաբոյսերու արտածութիւնք ա՛յնքան մեծ ոգեւորութիւն մը ստացած չէին, Եւրոպայէն Ամերիկա ոսկիի առաքումները գրեթէ դադրած էին։ Բայց ամէն պարագայի մէջ Անգլիոյ Պանքային սակին բարձրացումը գէշ ազդուեցաւ, և կը վախցուի որ դարձեալ պիտի արծարծուի ոսկիի մղումը դէպի Ամերիկա։ Կ'երեւի թէ Ամերիկեան դրամական հրապարակին ներկայ անգոհացուցիչ կացութեան պատճառը առեւտրական գործառնութեանց պէտքերը չեն միայն, այլ սեղանաւորական և տնտեսական գետնին վրայ Ամերիկա մեծ պէտքեր ունի, և կ'ուզէ անոնց տակէն ելնել Եւրոպայի վրայ թուղթ քաշելով։

Վեց առ հարիւր սակը Անգլիոյ Պանքային կողմէ ծանր բան մըն է և արտասովոր կացութիւն մը կը մատնանշէ։ Պանքան վերջին եօթը տարիներուն 5⁰/₀էն վեր չելաւ բնաւ, և 5⁰/₀ի սակն ալ երկու անգամ միայն ունեցաւ։ 1901ին և այս տարի ալ։ 1899 Դեկտեմբերին երբ Թրանսվալեան պատերազմին պատճառաւ ոսկեհանքերուն արտադրութիւնք յանկարծ դադրեցան, և ոսկիի հոսանքը հակառակ ճամբով Ափրիկէ վազեց, սակը 6 առ հարիւրի բարձրացաւ. բայց 1900 Յնվ.ին դարձեալ հարիւրին հինգի դարձաւ։ Հիմա պատերազմ չկայ, հարաւ-ափրիկեան ոսկեհանքերուն արտադրութիւնը դարձեալ իր ամենաբարձր աստիճանին վրայ կը գտնուի, բայց Անգլիոյ Պանքան պարտաւորուած կը տեսնէ ինքզինքը անակնկալ որոշմամբ բոլորովին անսովոր օր մը դարձեալ վեց առ հարիւր սակին բարձրանալ։ Ամէն պարագայի մէջ իր դիրքը խիստ տկար է, և իր կորուստները ստոյգ։ Մէկ օրուան մէջ, Եշ. 2.9 միլիոն անգլ. ոսկի դուրս հանեց, և մէկ հարուածով այդ կորուստը 4.2 միլիոն անգլ. ոսկի բարձրացաւ։ Անցեալ վերջին տարիներէն և ո՛չ մէկուն մէջ սկսեալ ամբողջ աշունէն մինչեւ տարեգլուխ Անգլիոյ Պանքան ա՛յսքան դրամական կորուստ ունեցած չէր։ Տարին վերջանալուն համար տակաւին տասը չաբաթ ունինք, և Պանքան պարտաւոր է պահպանել իր պատրաստ դրամը խիստ ազդեցիկ միջոցներով։

Ինքնաբերաբար սա՛ հարցումը կ'ըլլուի թէ Լոնտոնի մէջ սակին բարձրացումը իր ազդեցութիւնը պիտի չունենա՞յ միւս մեծ պանքաներուն վրայ։ Գերման Կայս. Պանքային սակին վերջին բարձրացումին առթիւ Վարչական Խորհուրդին Նախագահ Գօխ յայտարարեց թէ Կայս. Պանքան մինչեւ տարւոյն վերջ պիտի կրնայ մնալ իր վեց առ հարիւր սակին վրայ։ Կը մնայ տեսնել սակայն թէ այս հաւաստիքը ի՛նչ կարեւորութիւն պիտի ունենայ Լոնտոնի Պանքային որոշումէն վերջ։ Առ այժմ Պերլինի սեղանաւորական շրջանակներուն մէջ կը կարծուի թէ սակին բարձրացումը յուսալի չէ։ Աւստրօ-Մաճառ Պանքային Վարչական Խորհուրդը այս օրերս պիտի գումարուի Վիէննայի մէջ։ Յարդ ընդհանուր գաղափարը Վիէննայի մէջ սա՛ է թէ կացութիւնը չի պարտաւորեր 4½ ⁰/₀էն վեր բարձրացնել Աւստրիական Պանքային սակը։ Բայց խնդիրը քանի մը օրէն կը պարզուի։ Եթէ Պանքան դրամ դուրս հանել ստիպուի, անշուշտ սակը պիտի բարձրանայ։

Նայէ Ֆրայէ Բրէսէ

ԶԵՂՉԻ ՍԱԿԻՆ
ԲԱՐՁՐԱՑՄԱՆ ԱԶԴԵՑՈՒԹԻՒՆԸ
ԼՈՆՏՈՆԻ
ՍԵՂԱՆԱՒՈՐԱԿԱՆ ՀՐԱՊԱՐԱԿԻՆ ՎՐԱՅ

Պանքային սակին վեց առ հարիւր բարձրացումը Լոնտոնի Միջնաքաղաքը ցնցեց երկրաշարժի մը պէս։ Միջնաքաղաքին ամէն անկիւններուն մէջ յուսախաբութիւնը անսահման եղաւ, երբ Ուրբաթ կէս օրէն կէս ժամ վերջը շնչասպառ մունետիկներ «Վեց Առ Հարի՜ւր» սկսան պոռալ սեղանաւորական թաղերուն մէջ։ Քիչ յետոյ Լոնտոնի բոլոր մասերը զարմանք պատեց լրագրավաճառներուն յուզումնալից ազդարարութիւններուն վրայ։ Նոյն իսկ դրամական հրապարակէն չհասկցողները իրարու կը հարցնէին չփոթած թէ բարձրացումը ի՛նչ նշանակութիւն ունի։ Սակարանին վրայ սա՛ ազդեցութիւնը ըրաւ որ գիները բարձրացնելու հակամէտ մարդոց փափաքը փորը մնաց, և մի միայն ամերիկեան թուղթերու վրայ սկսան գործել։ Արդէն բարձրացման լուրին վրայ քիչ մարդիկ կային սակարանին մէջ։ Բոլոր գիները սկսան իջնել և ամբողջ խօսակցութիւնը և վէճը նոյն դէպքին վրայ կը դառնային։ Հետեւեալ ձեւով հարցումներ կ'ըլլային.—«Արդեօք քաղաքական ինչ խնդիր կայ»։—«Արդեօք Ռուսիոյ սեղանաւորական կացութի՞ւնն է պատճառը»։— «Արդեօք մեծ սնանկութի՞ւն մը կայ»։ Կամաց կամաց հանդարտեցան հանրային միտքերը, որովհետեւ մեծ սեղանաւորներուն մօտ եղած հարցումներուն սա պատասխանը տրուեցաւ թէ ո և է մեծ հաստատութեան մը վտանգուած ըլլալուն լուր չկայ։ Ասոր վրայ երեւակայելի և անհիմն կասկածներու վրայ վիճաբանութեան և խորհրդակցութեան դուռ բացուեցաւ։ Կառավարական միջնորդը Քօնսոլիտի հրապարակին վրայ հասկցուց թէ խնդիրը պարզապէս կանխարգել տնօրինութիւն մըն է Պանքային կողմէ որ կը պատրաստուի չարունակ դրամ դուրս հանել, և հետեւաբար հարկ էր պաշտպանութեան միջոց մը ձեռք առնել։ Միջնորդը կը չարունակէր.— Երէկ (Եշ.) վարչական ժողովին մէջ այդ որոշումը չտրուեցաւ, որովհետեւ չէր վախցուեր որ նոր դրամ դուրս պիտի ելնէ Պանքայէն։ Անգլիական Քօնսոլիտէն, որ Եշ. 86.31էր, 85⁵/₈ի ինկաւ, վերջոյ 85¹⁵/₁₆ի։ Իռլանտական Ռանթը ⁵/₈ առ հարիւր ինկաւ, Թրանսվալը ³/₈ առ հարիւր, բրիտանական երկաթուղիներուն արժեթուղթերի գիներն ալ ինկան հարիւրէն 1 մինչեւ 1¾։

Նայէ Ֆրայէ Բրէսէ

⁂ Լոնտոնի Սակարանին թերթը դրամական հրապարակին վրայ հետեւեալը կը գրէ.— Պանքային սակին բարձրացումը բոլորովին անակնկալ մը եղաւ։ Եշ. օրուան Վարչական Խորհուրդին մէջ Տնօրէնները բաժնուեցան առանց որոշում տալու։ Իրիկուան մօտ դարձեալ հարկ եղաւ 95,000 անգլ. ոսկի դուրս հանել Պանքայէն։ Տնօրէնները ասոր չէին սպասեր, քանի որ մինչեւ հիմա 250,000 անգլ. ոսկի ղրկուած էր Եգիպտոս։ Այդ 95,000 ոսկին չաբաթ օր դուրս ելաւ Պանքայէն։ Տարակոյս չկայ որ Նիւ-Եորքի հրապարակին կացութիւնն ալ իր ազդեցութիւնը ունեցած է, որովհետեւ Նիւ-Եորքէն հարցուած էր, Լոնտոնի պանքաներուն և զեղչի հաստատութիւններուն թէ Անգլիոյ պանքան ի վիճակի է՞ դարձեալ նոր ոսկիի առաքումներ ընել դէպի Նիւ-Եորք։ Մինչեւ յառաջիկայ չաբթուան վերջ 1¼ միլիոն անգլ. ոսկի պիտի գայ Լոնտոն, և փափաքելի է որ այդ դրամին մեծագոյն մասը Անգլիոյ Պանքան ստանայ։ Պանքային կացութիւնը անցեալ չաբթէն ի վեր բարւոքելու վրայ է, բայց տակաւին բացարձակապէս տկար է։ Անցեալ տարուան փորձառութեան համեմատ պանքան տակաւին երեք միլիոն անգլ. ոսկի դուրս պիտի հանէ մինչեւ տարուան վերջը։ Այս պատճառաւ պահեստին տասնըեօթը միլիոն անգլ. ոսկիի իջաւ, ինչ որ բոլորովին անգոհացուցիչ գումար մըն է։ Երբ այսպէս Նիւ-Եորք չարունակէ իր ընթացքը, հրապարակին վրայէն դրամ քաշելու և Եգիպտոս ալ Անգլիոյ Պանքային վրայ իյնայ, այն ատեն Պանքային համար անկարելի պիտի ըլլայ իր պահեստին բարձրացնել սովորական չափով։ Ուստի Պանքային վարչութիւնը բոլորովին ուղիղ մտածեց սակերը բարձրացնելով։

Բնականաբար, կը յարէ նոյն թերթը, դէպի Եգիպտոս մէկ միլիոն ոսկիի առաքումը միակ պատճառը չէ Պանքային ա՛յսքան անսովոր չարժումին։ Լոնտոնի մէջ կը սպասուի որ Միացեալ Նահանգաց ելմտական Նախարարը ամերիկեան հրապարակին օգնութեան ձեռք պիտի կարկառէ, որովհետեւ Նիւ Եորք ո՛րքան քաշէ Լոնտոնէն, այս վերջին կեդրոնին վրայ դրամը պիտի սղի։ Չէր սպասուեր որ Եգիպտոս այսքան դրամի պէտք պիտի ունենայ։ Պէտք է ըսել նաեւ Մարօքի մէջ գործերուն վիճակը և Ֆրանսայի Նախարարական տագնապը պատճառ եղած են որ Պանք տը Ֆրանս սկսի ըստ առաջնոյն ոսկի չհանել իրմէ դուրս, կամ առաքումները պակսեցնել։

«Բայց, կ'ըսէ թերթը, պէտք չէ որ այս բարձրացումը անվստահութեան զգացում առաջ բերէ հրապարակին վրայ։ Խնդիրը միմիայն Պանքային պահեստին կացութեան, Եգիպտոսի դրամական պէտքին և Նիւ Եորքի հրապարակին չուրջ կը դառնայ։ Կրնայ ըլլալ որ Պանքան յառաջիկայ երկու չաբթուան վերջ քանի մը միլիոն անգլ. ոսկի առնէ արտասահմանէն։ Ամէն պարագայի մէջ, վեց առ հարիւր սակը իր նպատակին պիտի հասնի։ Ֆրանսա Լոնտոնի հրապարակին դրամական սղութենէն շահ չունի, և կը յուսացուի որ ինք ալ իր կարգին պիտի օգնէ, Եգիպտոսի դրամական խնդրանքին գոհացում տալով։ Թերեւս հնդկական կառավարութիւնն ալ — եթէ գործերը աւելի գէշ երթան — արտօնէ Անգլիոյ պանքան իր հաշւոյն ունեցած մէկ-երկու միլիոն անգլ. ոսկին գործածելու։ Վերջ ի վերջոյ Ամերիկայի ելմտական Նախարարը եւս անհրաժեշտ դրամը պիտի տայ սահմանափակելու համար Լոնտոնի հրապարակէն Ամերիկա ղրկուած ոսկիին հոսանքը։ Նոյ.ի կիսուն գաւառներէն Լոնտոն դրամ կը հասնի, և հարաւ-ափրիկեան ոսկին ալ օժանդակ պիտի ըլլայ պահեստին բարւոքելու համար։ Ցայտնի է թէ Անգլիոյ Պանքան Նոյ.ին իր պահեստին աւելցած պիտի տեսնէ, և ասով պիտի կրնայ հոգալ չորս միլիոն անգլ. ոսկիի առաքումը, զոր Պանքան Դեկտ.ին պիտի ընէ իր կարգին դէպի գաւառները։

Այս բոլոր ըսուածներէն կը հասկցուի թէ Պանքան իր զեղչի ներկայ սակը վար իջեցնելու ժամանակին վրայ որոշ բան մը չի կրնար ըսել, մինչեւ որ Նոր Տարին բոլոր միջազգային հրապարակներուն կացութիւնը չբարւոքէ։

Նայէ Ֆրայէ Բրէսէ

ԿՕԼՈՒԽՈՎՍՔԻ ԿՈՄՍԻՆ ՀՐԱԺԱՐԱԿԱՆԸ.—Ֆրանց Եօզէֆ կայսեր հետ մաճառ վարչապետ Վէքէրլէի վերջին տեսակցութենէն վերջ, տարակոյս չկայ որ Աւստրիոյ արտաքին գործոց նախարար Կօլուխովսքիին հրաժարականը մօտալուտ է։ Ամէն պարագայի մէջ Կօլուխովսքի կոմս պիտի չերեւի Պատուիրակութեանց յառաջիկայ ժողովին մէջ, իր հրաժարականը պիտի տայ և և պաշտօնէ պիտի քաշուի։ Իր յաջորդին անուանումը քիչ օրէն պիտի ծանուցուի։ Քաղաքական շրջանակներու մէջ կ'ըսուի թէ իր հաւանական յաջորդը պիտի ըլլայ Լոնտոնի աւստրիական դեսպան կոմս Մէնստորֆ, որ քառասուն տարեկան է, և Լոնտոնի արքունիքին մօտ մեծ համակրութիւն կը վայելէ, և Էտուարտ Թագաւորին անձնական բարեկամն է։ Կոմս Մէնստորֆի քոյրը մաճառ կրթական նախարար Ալպէրթ Ապոնիի կոմսին կինն է։ Բաւական ատենէ ի վեր կը խօսուէր արդէն իր արտաքին գործոց նախարար ըլլալուն վրայ։

Կօլուխովսքի կոմսին յաջորդութեան առթիւ կը խօսուի նաեւ ելմտական նախարար Պուրիանի վրայ։ Ամէն պարագայի մէջ Պուրիան առժամապէս պիտի վարէ արտաքին գործոց պաշտօնարանը, մինչեւ որ կայսրը պատուիրակութեանց ժողովին օրէն առաջ ընտրէ արտաքին գործոց նախարարը։

ՌՈՒՍԻՈՅ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ՆԱԽԱՐԱՐԻՆ ԲԱՆԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆԸ.—Առեւտրական նախարար Ֆիլօզօֆով Սակարանի ժողովին անդամներուն առջեւ բանախօսութիւն մը ընելով, յայտարարեց թէ արտասահմանի մէջ Ռուսիոյ սեղանաւորական կացութեան վրայ տարածուած անհիմն լուրերուն հակառակ Ռուսիոյ ելմտական կացութիւնը առողջ հիմի վրայ հաստատուած է։ Ռուս դրամատէրները երթալով կը հասկնան թէ իրենց գործարանները և ճարտարարուեստական հաստատութիւնները կը վնասուին, եթէ իրենք չշահագործեն զանոնք, և փնտռողը ռուս գործաւորը կ'ըլլայ, անոր թոշակը կը նուազի, անգործ կը մնայ. հետեւաբար ելմտական կացութեան բարւոքման ամէնէն աւելի պէտք ունի ռուս դրամատէրը և գործաւորը։ Առեւտրական նախարարը օրէնքներ կ'ուսումնասիրէ աշխատաւորներուն վիճակը բարւոքելու համար։ Հաշտարար ատեաններ պիտի հաստատուին գործարանատէրերուն և աշխատաւորներուն դրամական վէճերը կարգադրելու համար։

ԲԱԺԱՆՄԱՆ ՕՐԷՆՔԻՆ ԱՐԴԻՒՆՔԸ.—Բաժանման Օրէնքին իբրեւ մէկ հետեւութիւնը, Անժէ Թեմին աբբաներէն Հայր Լըպաէօն դիմում ըրած է Բարիզի փաստաբանական կաճառին մէջ ընդունուելու։ Իր դիմումը պիտի ընդունուի, որովհետեւ Օրէնքէն վերջ այլեւս քահանայ մը հանրային պաշտօնեայ չի նկատուիր, և ազատ է փաստաբանութիւն ալ ընել։ Աբբան, որ 34 տարեկան է, իմաստ օրինական երդումը պիտի ընէ Վերաքննիչ ատեանին առաջին ճիւղին առջեւ։ Խնդիր է թէ իր քահանայական փակեղին վրայ պիտի կրէ՞ փաստաբանական գլխարկը, թէ առաջինը պիտի ձգէ բոլորովին։ Կ'ըսուի թէ աբբան իր փակեղը պիտի պահէ ցորչափ օդը ցուրտ ըլլայ, բայց երբ տաքերը դառնան, պիտի ձգէ զայն մէկ կողմ։

ԶՕՐԱՎԱՐ ՕՔՈՒՄԱ. Թօքիոյի մէջ գերման քանի մը երեսփոխաններու յայտարարեց թէ զօրավար Սթէօսէլ ընտիր հրամանատար մըն է, և թէ Բօրթ Արթուրի պաշտպանութիւնը առանց իր անձնատուութեան բոլորովին անօգուտ էր։

ԱՆՀԵՏ ԵՂԱԾ ԿՈՄՍՈՒՀԻ.—Իտալացի կոմսուհի Բաօլինա Պարնի Քօրբաթօ, 43 տարեկան, կին՝ կոմս Քարլոյի, և մայր հինգ զաւակներու, անձնասպան եղաւ, 250 ոտք բարձրութեամբ երկաթուղիի կամուրջէ մը ինքզինքը Ատտա գետը նետելով։ Մարմինը գտնուած չէ և բազմներ կան թէ անձնասպան եղած չէ, այլ իր ընտանիքէն փախած է։ Կ'ըսուի թէ վանք մը քաշուած է։ Կոմսուհին անհետ ըլլալէ առաջ 1500 ֆր. փոխ առաւ, իրեն հետ առնելով նաեւ ընտանեկան գոհարներէն մէկ քանին, այնպէս որ իր անձնասպանութիւնը անբացատրելի է։

ԲԱՄԲԱԿ

Լիվըրբուլ, 20 Հոկտեմբեր
Տրամադրելի 6.45

ՔՐՕՆԻԿ

ԱԶԳ. ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑԻ
ՕԳՆԱԿԱՆ ԲԺԻՇԿՆԵՐԸ

Քանի մը չաբաթէ ի վեր Հիւանդանոցի Հոգաբարձութիւնը բժշկ. մարմնոյն նոր կազմակերպութեամբը կը զբաղի, նիւթ ունենալով մասնաւորապէս օգնական բժիշկներուն փոփոխութեան խնդիրը և յիմարանոցի օգնական բժիշկի մը ընտրութիւնը։ Հոգաբարձութեան անդամներէն Տօքթ. Վահրամ էֆ. Թորգոմեան և Տօքթ. Նազարեան պէյ հաստատութեան պետ-բժիշկներուն հետ մէկ քանի բացառիկ ժողովներ գումարեցին, օգնական բժիշկները աւելցնելու և անոնց պաշտօնավարութեան շրջանը որոշելու համար, որպէս զի իւրաքանչիւր յարկաբաժնին օգնական բժիշկը երկու տարի միայն պաշտօնավարէ իր ճիւղին մէջ։

Օգնական բժիշկները փոխելու և անոնց պաշտօնավարութեան պայմանաժամը որոշելու այս խնդիրը գաղափարն էր ուղղակի պետ-բժիշկներուն, որոնք այս կարգադրութիւնը իրենց հաշւոյն խիստ օգտակար կը նկատէին, և ստիպուած էին խնդիր յուզել անոր պատճառաբանութիւններուն կռթնած։ Բայց հաստատութեան բժիշկ անդամները նկատելով որ այս տեսակ կարգադրութիւն մը կրկնապէս անպատեհ և անօգտակար պիտի ըլլայ թէ հիւանդներուն և թէ պաշտօնավարող օգնական բժիշկներուն, առ այժմ չը լուծեցին վերջնապէս այդ խնդիրը։

Վիրաբուժական ճիւղին օգնականը որ չուրջ հինգ տարիներէ լոկ այս ճիւղին մէջ կը պաշտօնավարէ ուրիշ նպատակ չունի այլ եթէ ապագային ճարտար վիրաբոյժ մը ըլլալու պատրաստուիլ։ Ցայտնի է թէ երբ մէկը կը փափաքի որ և է հիւանդանոցի մը մէջ բժիշկ ըլլալ որքան որ հիւանդները խնամելու և դարմանելու սկզբունք մը կ'ունենայ իր մէջ, նոյնքան և աւելի այս առիթով կը փափաքի իր արհեստը կատարելագործել և ասիկայ շատ բնական փափաք մըն է։

Երբ բաւական թիւով մասնագէտ բժիշկներ ունինք այլ և այլ հիւանդութեանց, ինչո՞ւ նոյնչափ ալ կարող վիրաբոյժներ չունենանք։ Տօքթ. Զարդարեան էֆէնտի՝ եթէ երբեք յաջողութիւններ կ'ունենայ միշտ վիրաբուժութեան մէջ, պատճառը ուրիշ բան չէ՛, բայց եթէ անցեալին մէջ նշանաւոր վիրաբուժապետներու քով իբրեւ օգնական ծառայած ու փորձառական դասեր առած ըլլալը։

Ուրեմն կ'սպասենք որ փոխադարձութեան օրէնքով տօքթ. Զարդարեան էֆ. ինքն ալ իր կողմէ հասցնէ արժանաւոր վիրաբոյժներ, որոնք ապագայ փառքը պիտի կազմեն իրեն։ Ազգ. Հիւանդանոցին մէջ վիրաբուժական ճիւղին օրըստօրէական ընդարձակումը քիչ ժամանակի մը մէջ պէտքը պիտի զգացնէ անզգալաբար օգնական երկրորդ վիրաբոյժի մըն ալ և կը կարծուի որ Հոգաբարձութիւնը նախապատուութիւն պիտի տայ հաստատութեան աւելի փորձառու և հմուտ բժիշկներէն մէկուն որ աւելի վարժ ըլլայ Հիւանդանոցի պէտքերուն ու պահանջներուն։ Այսպէս ահա մենք հասցնելու ենք մեր հիւանդանոցի բժիշկները։

ՈՒՐԻՇ ԲԺԻՇԿ ՄԸ

Ս. ՊԱՏՐԻԱՐՔ Հայրը հրահանգ տուած է Սկիւտարի Թաղ. Խորհուրդին ըստ օրինի ընտրութիւն կատարել նոր Թաղ. Խորհրդոյ մը կազմութեան համար։ Պատրիարքական այս հրահանգին համաձայն, կիրակի օր երեք թաղերու ընտրելեաց եռապատիկ ցանկը պատրաստուեցաւ և Ընտրողական ժողովը ի նիստ հրաւիրուեցաւ յառաջիկայ կիրակի օրուան համար։

ՇԱՆՕԹ բանասէր Խաչիկ էֆ. Ուզուրլեանի մօր և երաժշտապետ Եղմոզ էֆ. Գույումճեանի զոքանչ-մօր՝ Տիկին Իսկուհի Ուզուրլեանի յուղարկաւորութիւնը կատարուեցաւ կիրակի օր Սկիւտարի Ս. Կարապետ եկեղեցիին մէջ, համակիրներու և բարեկամներու խուռն բազմութեան մը ներկայութեան։ Նոյն եկեղեցւոյն մէջ կատարուեցաւ նաեւ Պատրիարքարանի դիւանադպիր Լեւոն էֆ. Քիւրքճեանի հօր՝ Գաբրիէլ էֆ. Քիւրքճեանի յուղարկաւորութիւնը, ի ներկայութեան բազմաթիւ անձերու, վարդապետներու և Պատրիարքարանի պաշտօնեաներու։

ԳԱԼՖԱՅԵԱՆ ՈՐԲԱՆՈՑԻՆ Խնամակալութիւնը և մայրը խորին շնորհակալութեամբ կը ծանուցանեն թէ տիկին Մէնդուհի Տէմիրճեան 1 օսմ. ոսկի նուիրած է իր քրոջ տիկ. Գոհարինէ Սաղաթճեանի յիշատակին համար։ Օր. Վիքթորիա և Պէատրիս Աճէմեան մէկ մէկ օսմ. ոսկի, իրենց մօր տիկ. Միւնէվէր Աճէմեանի մահուան առթիւ փոխան ծաղկեպսակի։

ՄԱՃԱՌ ՊԱՏՈՒԻՐԱԿՈՒԹԻՒՆԸ
ՆԻԿՈՄԻԴԻՈՅ ՄԷՋ
ՀԱՅՈՑ ԳԵՐԵԶՄԱՆԱՏԱՆ ՇԻՐՄԻՆ
ԲԱՑՈՒՄԸ

Մաճառ իշխան Րակոցիի և իր հետեւորդներուն մնացորդները իրենց երկիրը փոխադրելու համար եկած պատուիրակութիւնը կիրակի առտու մասնաւոր կառախումբով Նիկոմիդիա մեկնեցաւ։ Պատուիրակութեան կ'ընկերանային Աւստրիական դեսպանատան գործակատար Մ. Օթթօ, Ա. Թարգման Մ. Քօլօսա, և ուրիշ բարձրաստիճան պաշտօնատարներ, Անատոլուի երկաթուղիի Ընդհ. տնօրէն Մ. Հիւկնէն, և Բերայի Հայ-Հռոմէականաց Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ վարժարանին տնօրէն Հ. Թումայեան և ուրիշներ։ Մասնաւոր կառախումբը կը բաղկանար երկու պերճ վակոններէ, որ Կայս. Իրատէի մը համաձայն յատկացուած էր, և մէջը կար ճոխ պիւֆէ մը՝ պատրաստուած Կայս. Անձն. Գանձուն ծախքով։

Նիկոմիդիոյ կայարանին մէջ հիւրերը ընդունուեցան կառավարիչ Քեազիմ պէյի և պաշտօնէութեան կողմէ, Առաջնորդ Սրբազանէն և եկեղեցականութենէն, Ասոմբսիոնիստներու մեծաւորէն ևն.։ Պատուիրակութիւնը և հետեւորդները ամէնքը գացին կառավարական ապարանքը ուր փոխադարձ այցելութիւն տուին կառավարիչ պէյին։ Զօրախումբ մը զինուորական պատիւներ կ'ընծայէր։ Պատուիրակութեան պետ Մ. տը Թալի շնորհակալութիւն յայտնեց Քեազիմ պէյի, եղած սիրալիր ընդունելութեան համար։ Ցետոյ, կառավարիչին ընկերակցութեամբ պատուիրակները գացին Հայոց առաջնորդարանը։ Դրան առջեւ վարժարանին երկսեռ աշակերտները կարգով չարուած բարի գալստեան երգեր կ'երգէին հայերէն։ Մաս մը հիւրեր եկեղեցի մտան և աղօթելէ ետք նկան առաջնորդարան ուր ընդունելութիւն մը կատարուեցաւ։ Փոքր աղջիկ մը հոն պատուիրակութեան պետ Մ. տը Թալի մատոյց ասեղնագործութիւն մը, ճերմակ մետաքսի վրայ, որուն մէջտեղը լուսանկարուած էր Րակոցիի թիկնապահ Զօր. Թաքօլիի ի յիշատակ Հայոց Գերեզմանատան մէջ կանգնուած շիրիմին արձանագրութիւնը, երեք թուականներով, 1705՝ Թաղման թուականը, 1904 Մնացորդներուն փոխադրութեան թուականը և 1906 շիրմին բացման թուականը։ Մ. տը Թալի արտասանեց ճառ մը, զոր Հայերէնի թարգմանեց հայր Թումայեան։ Պատուասիրութիւններ եղան և պատուիրակները մեկնեցան։

Բոլոր ներկաները, Միւթէսարըֆ պէյը և Հայոց Ս. Առաջնորդն ու եկեղեցականները թափօրով գացին Ազգ. գերեզմանատունը, ուր տեղը ուր կանգնուած էր հոյակապ շիրիմ-յիշատակարանը, որ ծածկուած էր մաճառ դրօշով մը։ Խուռն բազմութիւն մը լեցուած էր։ Պատուիրակութեան պետ Մ. տը Թալի ճառ մը արտասանեց, ուր թէ՛ իր և թէ մաճառ ազգին կողմէ շնորհակալութիւն յայտնեց Հայ հասարակութեան, այն հիւրասիրութեան համար զոր ըրած էին իշխանին մնացորդներուն համար, և այն ձեռնտուութեան համար զոր ընծայեց գերեզմանը գտնելու աշխատութեանց առթիւ։ Ցետոյ աւելցուց թէ ապահով է որ նոյն նախաձեռնութեամբ պիտի պահէ այս յիշատակարանն ալ, որ կանգնուած է որքա՛ն ի յիշատակ իշխանին, նոյնքան ալ շնորհակալութիւն յայտնելու հասարակութեան։ Այս ճառը մաճառերէնէ գերմաներէնի թարգմանեց Մ. Քօլօսա և հայերէնի՝ Հ. Թումայեան։ Ցետոյ Մ. տը Թալի վերցուց մաճառ դրօշը և բացուած հռչակեց շիրիմը, և պսակ մը զետեղեց վրան։ Հայոց Ս. Առաջնորդը խօսք առաւ յետոյ, և շնորհակալութիւն յայտնելով հաւաստեց թէ այդ հոյակապ շիրիմը իբր թանկագին իր մը պիտի պահպանուի։ Ետքը, բոլոր հոգեւորական դասը մեռելական և հոգեհանգստեան պաշտօն մը կատարեց գերեզմանին վրայ։

Արարողութիւնը աւարտելէն վերջ, Պատուիրակութիւնը կայարանին մէջ ճաշկերոյթ մը տուաւ ի պատիւ տեղական իշխանութեան և Հայոց Առաջնորդին։

Կէս օրէն ետք ժամը 1ին, մասնաւոր կառախումբը մեկնեցաւ Նիկոմիդիայէն, մէջը ունենալով Պատուիրակութեան մէկ մասը։ Իսկ միւս մասը Քէլէր չոգենաւով Թօտօսթօ գնաց, ուր Ցունաց գերեզմանատան մէջ թաղուած են Րակոցիի ուրիշ երեք զինակիցները, տը Պերցէնի, տ'Էսթէրհազի և տը Սիվլիք կոմսերը։

ՏՕՔԹ. ԳԱԲՈՒԼՕ ՅԱԿՈԲԵԱՆԻ այցը
կարդացէք Դ. երես

Տեսէք ԶՈՒԿԸ ՇՈՎԷՆ ԴՈՒՐՍ՝
չորրորդ երես

ՀԱՐՍԱՆԵԿԱՆ ՀԱՆԴԷՍ

Բերայի Ս. Երրորդութիւն եկեղեցիին մէջ երէկ տեղի ունեցաւ պսակադրութեան հանդէսը Պաղատացի ծանօթ վաճառական Ցակոբ էֆ.ի որդւոյն Խոսրով էֆ. Գույումճեանի Օր. Թագուհի Ց. Նալպանդեանի հետ, կնքահայրութեամբ փեսին պզտիկ եղբօր Մարտիրոս էֆ. Գույումճեանի։

Տաճարը այս առթիւ չքնաղօրէն լուսազարդուած էր և յատուկ տեղ պատրաստուած էր հարսնեւորներուն համար։ Պսակի արարողութեան կը նախագահէր Տ. Գէորգ եպսկ. Երէցեան, իր շուրջը ունենալով Տ. Տ. Ներսէս և Մարկոս վրդ.ները, քահանայից դասը և դպիրներ։

Ձեռնտուութեան արարողութիւնը կատարեց և խրատականը խօսեցաւ Գատըգիւղի Տ. Վարդան քհ. Դերձակեան։

Հալաւօրհնէքէն վերջ հանդիսադիր Սրբազանը բեմէն բնաբան առնելով Սողոմոնի «Հզօր է սէր քան զմահ» խօսքը, բացատրեց սէրը և անոր զօրութիւնը ընտանեկան կեանքին մէջ. սէրը, ըսաւ, չատ անգամ աւելի՛ զօրաւոր է մահէն։ Ն. Սրբազնութիւն յետոյ մաղթանքներ ըրաւ փեսին, որ, ըսաւ, բնիկ կեսարացի վաճառական Ցակոբ էֆ. Գույումճեանի զաւակն է զարգացած և առեւտրական հրապարակին վրայ ծանօթ անձնաւորութիւն մըն է. իսկ գեղանի հարսը նոյնպէս զարգացած ու ընտանեկան հմայիչ բոյն մը կազմելու ձիրքերով օժտուած չնորհալի օրիորդ մըն է։ Տ. Գէորգ եպսկ. վերջացուց իր քարոզը օրհնելով նորապսակ ամոլը և չնորհաւորելով ներկայ ազգականներն ու բարեկամները։

Արարողութիւններէն վերջ ներկայ հարսնեւորները առաջնորդութեամբ հարսին ու փեսին, կողմնակի դուռնէն անցան Սըլանտոփի սրահը։ Հոն ներկաները իրենց չնորհաւորութիւնները յայտնեցին նորապսակ Տէր և Տիկին Խ. Գույումճեանի և պարագաներուն։ Ներկաներուն մէջ կը նշմարուէին Տէր և Տիկին Տոքթ. Ցակոբ Նալպանտեան (հարսին ծնողքը), Տէր և Տիկին Պաղտասար էֆ. Տէյիրմէնճեան, Տէր և Տիկին Պենոն էֆ. Տէյիրմէնճեան և որդին Պօղոսիկ Տէյիրմէնճեան, Տէր և Տիկին Ղազարոս Ղազերեան, Մ. Ասֆէռ՝ Պաղտատի սպանիական հիւպատոսը, Միքայէլ և Վահան էֆ.ք Նալպանտեան, Քերովբէ էֆ. Թէքքեան և Օր. Արմենուհի Թէքքեան, Տէր և Տիկին Սարգիս Սթամպօլլըեան, Տէր և Տիկին Արշակ Սթամպօլլըեան, Տիկին Ագապի Խուպեսէրեան, Տէր և Տիկին Նիկողոս Պաթմագեան, Տէր և Տիկին Միհրան Սէլեան, Տէր և Տիկին Ցարութիւն Ասլանեան, Ցարութիւն Խուպեսէրեան, Տիկին Արաքսի Ս. Արզեան Տէր և Տիկին Արշակ Կիւրեղեան, Աւետիս էֆ. Կիւլպէնկեան, Կարապետ էֆ. Բագումեան, Տէր և Տիկին Միսաք Զատըրճեան, Տիկին Մարիամ Հալաճեան, Մ. Արման Վահոնի, Տիկին Նեվրիկ Եավրուեան, Տիկին Քրիստինէ, Պ. Դաւիթ Արագեան, Ցակոբ էֆ. Ասլանեան, Սիմոն էֆ. Այազմալեան, Մ. Ժոռժ Գոսթանթինիտէս, Արամ էֆ. Պօյաճեան, Տոքթ. Կիւլպէնկեան, Համբարձում էֆ. Դագազեան, Օր. Արշալոյս Աճէմեան, Տէր և Տիկին Ցակոբ Էվրէնեան և ուրիշներ։

Ներկաներուն տրամադրութեան տակ դրուած էր ճոխ չքասեղան մը, ուրկէ լիառատ կը մատուցուէր փրփրալից չամբանեան։ Ցետոյ պարերը սկսան ուրախութեամբ։ Մաղկեփունջեր զրկած էին Լէոն էֆ. Նէմճնինեան, Տէր և Տիկին Արշակ Կիւրեղեան, Տոքթ. Ս. Կիւլպէնկեան, Մանուկ Ս. Մանուկեան և ուրիշներ։

Հարսը ընդունեց բազմաթիւ թանկարժէք նուէրներ։ Այս առթիւ թէ՛ մայրաքաղաքէս և թէ գաւառներէն բազմաթիւ չնորհաւորական հեռագիրներ և քարթեր հասած էին։ Նորապսակ ամոլը յետոյ գնաց Բերա Բալաս, ուր մէկ-երկու չաբաթի չափ մնալէ յետոյ պիտի մեկնի Պաղտատ։

Խմբագրութիւնս այս ուրախ առթիւ իր խնդակցութիւնները կը յայտնէ նորապսակ ամոլին և երկու կողմի պարագաներուն։

⁂ Այս առթիւ փոխան ծաղկեփունջի հետեւեալ նուիրատուութիւններն եղած են Հիւանդանոցին.—Տէր և Տիկին Սարգիս էֆ. Սթամպօլլըեան, Տէր և Տիկին Արշակ էֆ. Սթամպօլլըեան, Տէր և Տիկին Ցարութիւն էֆ. Ասլանեան և Տէր և Տիկին Վարդան էֆ. Ամէնճեան 108ական ղրշ.։

ԲԱՐԻԶԻ ՊՈՐՍԱՆ
BOURSE DE PARIS

22 Հոկտ. 1906

Հեռագրական գործակալութիւնը մինչեւ թերթիս տպուած միջոցին չհաղորդեց Բարիզի Սակարանին գինները։

ՌԵՍՄԻ
ԹԵՎՃԻՀԱԹ

Օրման վէ Մատէն վէ Զըրաաթ նէզարէթի հէյյէթը ֆէննիյէսի ազասընտան սաատ. Համէտ պէյ էֆ.յէ Թէրֆիէն րիւթպէի Ուլա սընըֆը սանիսի.

Սէնէտաթ իտարէսի վաքիֆէ չիւպէսի միւմէյյիզ մուավինի իզզ. Սալիմ պէյէ Թէրֆիէն րիւթպէի Սանիյէ սընըֆը սանիսի.

Դըտէմ վէ էհլիյէթինէ վէ ումուրը մէմուրէսինձէ իգտամ վէ ղայրէթինէ մէպնի Շուրաի Տէվլէթ Էվրագ օտասը խուլէֆասընտան րիֆ. Պիւրհանէտտին պէյէ րիւթպէի Սալիսէ Թէվճիհ պույրուլմուչ տըր.

ՆԵՐՔԻՆ

ՔԱՂԱՔԱՅԻՆ ՊԱՇՏՕՆԵԱՆԵՐԸ.— Ջեռնհաս պաշտօնարանը, եղած հարցումի մը պատասխանելով, յայտարարեց թէ երբ պետական քաղաքային պաշտօնեայ մը դատարանի վճռով մէկ չաբթուան և կամ անկէ չատ աւելի քիչ պայմանաժամի մը համար դատապարտութիւն կրէ, պէտք է որ պաշտօնանկ ըլլայ։

ՀԻՃԱԶԻ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻԻՆ 900 քիլօմէթրէ աւելի տեղը չինուած է և յուսալի է որ մինչեւ յառաջիկայ տարուան օգոստոս ամսուան վերջերը գիծը Մէտինէի մօտենայ։

ՃԱՐՏԱՐԱՊԵՏՆԵՐԸ.— Քաղաքապետութիւնը ծանոյց Թաղապետական չրջանակներուն որ արտօնագիր չունեցող ճարտարապետներուն երբ չէնքի մը կառուցման արտօնութիւն տալ հարկ ըլլայ, պէտք է որ նախ ներկայացող ճարտարապետը իր արտօնագիրը ստանայ ու օրինական տուգանքը վճարէ։

ԱՒՍՏՐԵԻՀՈՒՆԳԱՐ նոր դեսպան Բալլավիչինի մարքիզը, Վիէննայէն Պուքրէչ մեկնեցաւ, իր կոչման գիրերը մատուցանելու Կարոլ Թագաւորին։ Մարքիզը յետոյ Պոլիս պիտի գայ։

ԿԱՑՍ. ԲԺՇԿ. ԺՈՂՈՎԻՆ այս ուրբաթ օրուան նիստին մէջ Տոքթ. Լանկէնհակէն ու Բլօմպիէր ներկայ պիտի գտնուի ընկերութեան նիստին և բանախօսութիւն մը պիտի ընէ «լ'անթէրօքօլիթ-մուքօ-մամպրանէօզ»ի պատճառագիտութեան, դարմանումին և աքանտոխիդի հետ ունեցած յարաբերութեան վրայ։ Նոյն նիստին մէջ, տոքթ. Բէքօ Աքչիօթէ յայտարարութիւն մը պիտի ընէ «քօլիթ-միւքօ-մամպրանէօզ»ի և «քռնօթիքասիօն սըազմոտիք»ի չարունակական հօսանքներով դարմանման մասին։

ՄԱՃԱՌ ՊԱՏՈՒԻՐԱԿՈՒԹԻՒՆԸ.— Քիչ մը անդին կը գրենք Մաճառ պատուիրակութեան այցելութիւնը Նիկոմիդիա, և Հայոց գերեզմանատան մէջ չիրիմին հանդիսաւոր բացումը։ Ահաւասիկ քանի մը ծանօթութիւններ Մաճառ պատուիրակութեան անդամներուն մասին.—

Պատուիրակութեան պետը Մ. Քալման տը Թալի, երեսփոխան է և Մաճառստանի ամէնէն աւելի նշանաւոր պատմաբաններէն մին։ Մանաւանդ Րակոցցիի չրջանին պատմութիւնը իր մասնագիտութիւնն է։

Մօնսէնեօր Ֆրաքնուա, Արպէի տիտղոսաւոր եպիսկոպոս, ժամանակին գիտութեանց ակադեմիային Ասադ. քարտուղար եղած է։

Պառօն տը Ֆօրսթէր, բարձրագոյն խորհրդարանին անդամ, նախագահն է պատմական յիշատակարաններու պահպանման Մաճառ կեդրոնական յանձնաժողովին։ Գիրք մը գրած է, որ իբր գլուխ գործոց նկատուած է, Մաճառստանի Պէլլա Թագաւորին վրայ։

Մ. տը Թալոցի, Աւստրօ-Մաճառ ելմտական նախարարութեան դիւանապետ, պատմութեան ուսուցիչ է հիւպատոսական ակադեմիային մէջ, և գրած է Թուրքիոյ և Պալքանեան երկիրներու պատմութեան մասին կարգ մը գործեր։

Մ. Թօրօք ուսուցիչ է Բէչղայի մարդաբանական համալսարանին մէջ։

⁂ Իգտամ Բէչթայէն սա մասնաւոր հեռագիրը ստացած է.—«Մաճառ ամէնէն կարեւոր լրագիրը՝ Պուտաբէշթի Հիրլաբ, որուն հրատարակիչն է Թուրքերուն նկատմամբ իր մեծ բարեկամութեամբը նշանաւոր բրոֆէսէօր Ատոլֆ Շթրաուս, ներբողալից տողերով կը ծանուցանէ կայս. այն չնորհները որոնց արժանացած է Րակոցցիի ոսկերոտիքը փոխադրելու համար Պոլիս ժամանած մաճառ պատուիրակութիւնը։ Նոյն թերթը թուելով Օսմանցիներու վեհապետին՝ վեհ. Սուլթանին բարձր ձիրքերը, կ'ըսէ թէ Մաճառ ազգը մեծապէս երախտապարտ է օսմ. կայս. կառավարութեան։»

ՔՆՆԻՉ ՄԱՐՄԻՆ.—Պէրութի ֆրանսական բժշկական վարժարանին քննութեանց ներկայ գտնուելու պաշտօն ունեցող յանձնաժողովը, որուն նախագահն է Կայս. Բժշկական վարժարանին բնախօսութեան ուսուցիչ միրլիվա Շաքիր փաշա, մէկ քանի օրէն Պէրութ պիտի ուղեւորի։

ՑՈՑՆ ՀԱՍԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆԸ.—Երուսաղէմի Ցունաց Պատրիարք Տ. Դամիանոս այսօրերս Պոլիս կը ժամանէ։

⁂ Ֆէների Պատրիարքարանի Սընտուկին բացառիկ պէտքերուն ի նպաստ բացուած հանգանակութենէն 36,000 ղրշ. հաւաքուած է ցարդ։

⁂ Նաև Էֆիմէրիս կը ծանուցանէ թէ Պուրկազ կղզիին Քարիբի Ս. Գէորգ վանքը անյուսալի կերպով տէր դարձած է, նոյն կղզիին մէջ հարիւրաւոր հազար կանգուն գետինի։ Աւանդութեամբ յայտնի էր որ այս հողերը կը պատկանէին վանքին, բայց ո և է պաշտօնական վաւերաթուղթ չկար այս հաստատող։ Այսպէս, այդ գետինները մաս մաս կը ծախուէին, առանց վանքը իր իրաւունքը կարենալ արժեցնելու։ Դիպուածաւ է որ վերջերս իմացուեցաւ թէ բոլոր այս գետինները ձեւական վաճառումով արձանագրուած էին կըղզիի բնակիչներէն Մ. Անթօն Վասիլիատիսի անուան։ Այս վերջինը որ զաւակ ալ չունի, բոլորովին տրամադրութիւն ցոյց տուաւ վերադարձնելու գետինները այն անձին անուան որ պիտի ընդունուի վանքէն։ Այս գործողութիւնը կատարուեցաւ։ Ցոյն երեւելի Մ. Մարք Բորթօքալօղլուի անուան է որ փոխանցուած է, վաւերաթուղթերով ապահովուելէ ետք վանքին սեփականութեան իրաւունքը։

ՈՒՏԵԼԻՔՆԵՐԸ.— Քաղաքապետութիւնը բժշկական վարժարանը ղրկեց Պոլսոյ մէջ պատրաստուած «բասթա»ներէն մաս մը քննելու և հաստատելու համար թէ անոնց պատրաստութեան մէջ գործածուած հաւկիթները փտած ու աւրուա՞ծ են թէ ոչ, նաև թէ վրան դրուած չաքարները ներկերը առողջութեան վնասակա՞ր են թէ ոչ։

⁂ Գարաքէօյի կամուրջին վրայ և ուրիչ տեղեր տասը հատը տասը փարայի ծախուած «պիսքիւի»ներէն մաս բժշկական վարժարանը ղրկուեցաւ՝ քննելու և հաստատելու համար թէ անոնց պատրաստութեանը մէջ գործածուած նիւթերը առողջութեան վնասակա՞ր են թէ ոչ։

⁂ Մաքարոնիներու պատրաստութեան մէջ գործածուած դեղին ներկերէն նմոյշ մը Քաղաքապետութեան կողմէ բժշկական վարժարանը ղրկուեցաւ, քննելու և հաստատելու համար թէ առողջութեան վնասակա՞ր են թէ ոչ։

ԱՆՊԱՐՏՈՒԹԻՒՆ.—Էնկիւրիի նահանգին անտառի պաշտօնեայ Կարապետ էֆ. անտառապահ Իսմայիլ էֆ. և օնպաշըքի պաշտօնեայ Օննիկ էֆ., որոնք զեղծումներ գործած ըլլալու ամբաստանութեամբ դատաստանի ենթարկուած էին, անպարտ արձակուեցան։

ԿԵՆՑԱՂԱԳԻՏՈՒԹԻՒՆԸ ԻՍԼԱՄՆԵՐՈՒ ՄԷՋ.— Իգտամ կը գրէ թէ կեանքի պարագաներու մէջ նկատի առնուելիք փափկանկատութեան կանոնները ծանօթ էին Իսլամներուն, Եւրոպացիներուն մէջ տարածուելէ չատ առաջ։ Այս մեկնակէտին հիմնուելով, Թուրք թերթը կը մէջբերէ հատուածներ՝ սեղանի վրայ նկատի առնուելիք կանոններուն մասին հին երկասիրութենէ մը։ Ահա թէ ի՛նչ են այդ կանոնները.—Ճաչի նստելէ առաջ ձեռքերն ու բերանը լուալ։ Ճաչելու ատեն մէկ ոտքը միւսին վրայ չդնել, ոչ ալ արմուկը սեղանին կրթնցնել, քանի որ Մարգարէն հրամայած է, լաւ և յարգանքի դիրք ունենալ ճաշի ատեն։ Ուտելու է ծանօթութիւններ ստանալու մտադրութեամբ, և ոչ թէ ապօրէն ախորժակներու գերի ըլլալ։ Չի դպչիլ ընաւ պնակին, երբ անօթի չես։ Գոհանալ իր առջեւ գտնուածով։ Նեղութիւններու յանձնառու չըլլալ՝ ընտիր կերակուրներ պատրաստելու համար։ Բնաւ մինակը սեղան չի նստիլ, եթէ այս կարելի է, քանի որ Մարգարէն երբեք մինակը չէր ճաչեր։ Իսլամական կանոնները կը հրամայեն նաև ճաչը սկսած ատեն Աստուծոյ անունը արտասանել և վերջացնել բարձրաձայն գոհութիւն տալով Անոր։ Պէտք է ճաչել աջ ձեռքով, և ինչպէս առաջ, ճաչէն ետքն ալ քիչ մը աղ կլլել։ Բարեկըրթութիւն է նաև պզտիկ պատառներ զատել և մէկիկ մէկիկ բերանը դնել։ Ներելի չէ կերակուրներուն պատրաստութեան մասին դիտողութիւն ընել։ Պէտք է պտուղները առնել առանց զատելու և հացը պէտք է ձեռքով բրդել և ոչ թէ դանակով կտրել։ Պէտք չէ նաեւ պնակին տակ հաց դնել կամ հացով ձեռքը սրբել։ Երբ պատառ մը վար իյնայ վերցնելու է։ Հրամայուած է նաև ձեռքերը մաքուր սրբիչով մը սրբել, տաք կերակուրին վրայ չփչել որ պաղի, մէկիկ ուտել արմաւը, ծիրանը և միւս պտուղները որ կը համրուին, և ասկա՝ որպէս զի յիշատակուի Աստուծոյ միութիւնը. կուտերը կամ ոսկորները պաղպանակին վրայ չդնել և ոչ ալ ձեռքը բանել, այլ մէկ քովը դնել և հոգ տանիլ որ ոսկորը կամ պտուղին կուտը բերնէն հանած ատեն ուրիչներ չտեսնեն։ Շատ ջուր չխմել։ Սեղանին վրայ լաւ է որ մարդ ուտելու չափ չուտէ, լուայ ձեռքերն ու բերանը, ակռաները մաքրէ և ի վերջոյ Աստուծոյ փառք տայ։

ՀԷՐԷՔԷԻ կայս. գործարանը այցելելու համար կառախումբի մասնաւոր երթեւեկներ հաստատուած էին։ Սապահ կ'ըսէ թէ այս ձեռնարկը լաւ արդիւնք տուած ըլլալով, առաջիկայ գարնան պիտի վերսկսի։ Այս առթիւ կ'առաջարկէ գործարանին չրջափակին մէջ ճարտարարուեստական ցուցահանդէս մը սարքել, որուն մասնակցին նաև գաւառները։

ԲՐԻՆՁԻ ՄՇԱԿՈՒԹԻՒՆԸ.—Ս.յաընի նահանգին մէջ բրինձի մշակութիւնը քաջալերելու համար, ելմտական նախարարութիւնը խնդրեց Բ.Դուռնէն որ 10 տարի տասանորդ չգանձուի բրընձեններէն, ինչպէս կ'ըլլայ գետնախընձորի համար։

ՆԱԽԱՁԵՌՆՈՒԹԵԱՆ ՈԳԻ.— Իզմիրի Խրտմէք լրագիրը ցաւ կը յայտնէ որ նախաձեռնութեան ոգին կը պակսի, որով ճարտարարուեստը կայուն կը մնայ։ Հարուստները՝ փոխանակ ճարտարարուեստական մեծ գործերու միջամուխ ըլլալու, նախապատիւ կը համարեն իրենց դրամը տոկոսի դնել պանքաներուն քով, կամ կալուածներ գնել։ Այսպէս կը գոհանան անկարեւոր հասոյթով մը և իրենց կեանքը պարապութեամբ կ'անցընեն։ Մեր հասարակութեան այս հոգեբանական վիճակը երկու պատճառէ առաջ կուգայ. — Վստահութեան պակասութիւն և տնտեսական ծանօթութեանց անգիտութիւն։ Ճշմարիտ է որ այս ձեռնարկութեանց մէջ մեծ վնասներ կրնան ըլլալ, բայց չահերն ալ անհամեմատ կերպով մեծ են տոկոսի փոքր արժէքէն։ Իզմիրեան թերթը կը յանձնարարէ Եւրոպական դրամատէրներուն պէս ընկերակցիլ և ճարտարարուեստական գործերու ձեռնարկել, թէ՛ իրենց անձնական չահուն, և թէ երկրին չահուն համար։

ԱՆԱՏՈԼՈՒԻ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻԻ գիծին Սէքայ-Ինի կայարանին մօտ, պետական հողի վրայ ուղեւորներու խան մը և արմտիքի մթերանոցներ կառուցանելու արտօնութիւն տրուեցաւ Լէֆքէցի վաճառական Ապտիւլ-Քատիր էֆ.ի։

ՃԱՇԻ ԱՏԵՆ մի՛ միայն Չիթլիի հանքային ջուրը խմեցէ՛ք։ Դժուարամարսութեան, կաթուածի, Աւազախտի, և այլնի դէմ։ Անբաղդատելի, ամենաազդեցիկ։

ՕՐՈՒԱՆ ԴԷՊՔԵՐԸ

ՏԱՆ ՎԱՐՁԱԿԱԼՆԵՐ. — Կիրակի ցորեկ, երկու հոգի, բաւական լաւ հագուած և գլխարկաւոր, Բերա, Քոսթանթին փողոց կնոջ մը տունը գացին, ըսելով թէ վարձու սենեակները նայիլ կ'ուզեն։ Կինը, որ այդ պահուն մինակն էր տունին մէջ, ներս հրամցուց այս յաճախորդները, որոնք սակայն, դուռը գոցած չգոցած՝ յարձակեցան խեղճ կնոջ վրայ, զայն տապալեցին և կոկորդը սեղմած՝ սպառնացին որ ըսէ պահած դրամներուն տեղը։ Կինը, սարսափահար, իր բոլոր ունեցածը չունեցածը, 10 ոսկիի չափ դրամ մը, յանձնեց այս անակնկալ վարձակալներուն, որոնք առանց աջ ու ձախ նայելու, և մարդու դպչելու, ելան գացին։

ԱԻԱԶԱԿՈՒԹԻՒՆ. — Մուչէն կը գրեն թէ տեղական իշխանութիւնք Պուլանըքի մէջ ձերբակալեցին հուչակաւոր աւազակապետ Քեամիլը, իր հինգ ընկերներով։

ՔՍԱԿԱՀԱՏ.— Մաքրիգիւղցի փեռեզակ Միրիճան աղա երբ գնումներ ընելու համար Պոլիս կ'իջնար, իր քըսակը կայարանին մէջ տոմսակ առած միջոցին չորթեցին։ Քսակին մէջ 300 ղրուշի չափ դրամ կար։

⁂ Կիրակի օր Տիկին Գայիանէ Խունկեան երբ Գումգաբուէն կառախումբ կը նստէր, իր դրամապանակը չորթել տուաւ քսակահատի մը։

ՄԱՔՐԱՍԷՐ ԿԻՆԸ. — Խասգիւղի մէջ, առջի օրը, Վիքթորիա անուն կին մը, տանը պատուհանը մաքրած պահուն, փեղկը կոտրելով վար ինկաւ և գլխէն վիրաւորուեցաւ։

ՁԻԱՒՈՐ ՄԸ. — Այնալը Չէչմէ սափրիչ Եօրկի, որ կիրակի օր քիչ մը ճախա ընելու համար ձի հեծած էր, Պէչիկթաչի կողմէն անցած ատեն ապակեգործ Եօրտանի 5 տարու աղջիկը կոխոտեց։ Հէգ պզտիկը մահամերձ է։

ԹԱՏՐՈՆ ՄՆԱԿԵԱՆ

ՇԱՀԶԱՏԷ-ՊԱՇԻ՝ ՏԻՐԷԿԼԷՐ-ԱՐԱՍԸ

Այս գիշեր

ՔՕՂԱՐԿՈՒԱԾ ԿԻՆԸ

ՁԱՒԵՇՏ ԵՒ ՊԱՐ

ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

ԲԱՐԻԶ, 21 Հոկտ.—Նոր Դահլիճին կազմութիւնը դժուարութեանց կը բաղխի։ Ներքին գործոց նախարար Մ. Քլէմանսօ ցարդ ո և է պաշտօնական հրաւէր չէր ստացած նոր դահլիճը կազմելու։ Սակայն, Ծերակոյտի նախագահ Մ. Անթօնէն Տիւպօ, որ ընդունուեցաւ Մ. Ֆալիէռի կողմէ, Մ. Քլէմանսօն ցոյց տուաւ իբր ամէնէն յարմար անձը Դահլիճը կազմելու։ Ցայտարարեց նաև թէ ելմտական կացութիւնը չատ կնճռոտ է, և ըսաւ ի վերջոյ թէ պէտք է անպատճառ պահել արտաքին գործոց նախարար Մ. Լէօն Պուռժուան։ Մ. Ֆալիէռ չաբաթ օր դարձաւ Ռամպուլյէէ, և տեսակցեցաւ Երեսփ. Ժողովոյ նախագահ Մ. Պրիսոնի հետ, բայց որոչում մը կարելի չեղաւ տալ։ Մ. Քլէմանսօ կազմելու համար նոր Դահլիճը, բանակցութիւններ կը կատարէ։ Ներքին գործոց նախարարութիւնը իրեն պիտի վերապահէ։ Մ. Բուրժուայի հրաժարումը բացարձակ կ'երեւի։ Մ. Լէյկ եթէ գաղթային բարձր պաշտօնի մը չի կոչուի, պիտի մնայ նախարար նոր Դահլիճին մէջ։ Նոր Դահլիճին մէջ պիտի մնայ նաև կրթական նախարար Մ. Պրիան։ Մ. Քլէմանսօ փափաք յայտնած ըլլալով Դահլիճը ամբողջովին փոփոխելու, բացարձակապէս նոր տարրեր մտցնելով այնտեղ, այնպէս կը գուչակուի թէ Դահլիճը կազմելու համար բաւական ժամանակ պիտի անցնի։ Պէտք է բացարձակապէս որոչ և մանրամասն տեղեկագիր մը պատրաստել, որուն վրայ կարենան կանխաւ համաձայնութիւն գոյացնել ապագայ նախարարները։ Հաւանական է որ Խորհրդարանին գումարումը յետաձգուի։ Ոմանք առաջ կը քչեն Զոր. Բիքառի անունը իբր պատերազմական նախարար։ Հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ զօրավար Բիքառ Բարիզ կանչուեր է։

—Ռուսիոյ արտաքին գործոց նախարար Մ. Իսվոլսքի խորհրդակցութիւն մը պիտի ունենայ այն դրամատանց Տնօրէններուն հետ, որ ռուսական փոխառութիւնը հրապարակ հանած էին։ Պիտի տեսակցի նաև Մ. Պուռժուայի հետ, բայց եթէ հրաժարման պատճառաւ կարելի չըլլայ, պիտի տեսակցի արտաքին գործոց նախարարին հետ։

—Մ. Սառիէն բացարձակ կը յայտարարէ թէ իր հրաժարման պատճառը իր աղիքի հիւանդութիւնն է, որ բժիշկներու խորհրդով, անհնար կ'ընէ աշխատութիւնը։

ՊԷՏԷՐՍՊՈՒՐԿ.— Թիպէդի խնդիրը գրեթէ կարգադրուեցաւ Անգլիոյ և Ռուսիոյ միջեւ։ Հեռագրի խնդիրը միայն առկախ մնաց։ Ռուսք կ'ուզեն հակակչիռ գործադրել հեռագրին վրայ, իրենց Մ. Ասիական ստացուածքներուն ապահովութեան համար։

—Շաբաթ օր ծով իջուեցաւ Անդրէյ Բերվոզվանի նոր զրահաւորը, և երկրորդ մը պատրաստ պիտի ըլլայ մինչեւ գարուն։

—Երէկ իրիկուն երկրաշարժի չատ զօրաւոր ցնցում մը զգացուեցաւ Շուչավէրիի (Թիֆլիզ) մէջ։

ԲԱՐԻԶ.—Գերմանիոյ ընկերվարական կուսակցութիւնը 25,000 ֆրանքի նպաստ մը առաջարկեց Մ. Ժօրէսի լրագրին՝ Իւմանիթէի համար։ Ֆրանսայի նոյն կուսակցութիւնը արտօնեց այս նպաստին ընդունելութիւնը։

ՊԷՐԼԻՆ.—Վարչավիայէն կը հեռագրեն թէ հոկտ 31ին պիտի կատարուի բրուսիական երկաթուղիներու միացումը՝ ռուսականներուն հետ Բոլէնի մէջ։

ՄԱՏՐԻՏ.— Սպանիոյ Նախարարաց Խորհուրդը վաւերացուց դատական նախարարին պատրաստած նոր օրէնագիծը՝ կրօնական ընկերակցութեանց մասին։ Այդ օրէնքը Պետութեան իրաւասութեանը կ'ենթարկէ այդ ընկերակցութիւնները, անոնց կ'արգիլէ ուսում աւանդելը, տուրքերու կ'ենթարկէ զանոնք, նաև կառավարութեան իրաւունք կուտայ վանքերու մասին քննութիւն կատարելու։

ՊԷԼԿՐԱՏ.—Սքուբչինայէն մէջ նախարարապետ Մ. Բաչիչ, հարցապնդումի պատասխանելով, յայտարարեց թէ Աւստրիոյ-Հունգարիոյ ուղղուած ծանուցագիրը Սերպիոյ վերջին խօսքն է, և թէ Աւստրիոյ-Հունգարիոյ անկ է պատասխանել թէ գոհ է թէ ոչ։ Ցաւելցուց որ քիչ ատենէն եթէ պատասխան չստացուի, Սերպիա բոլորովին ազատ պիտի ըլլայ իր ուզած ընթացքին հետեւելու ապագային։ Մ. Բաչիչ ըսաւ թէ Սերպիա բանակցութեան մէջ է Անգլիոյ, Իտալիոյ, Ֆրանսայի, Ռուսիոյ ու Ռումանիոյ հետ՝ անոնց իւրաքանչիւրին հետ առեւտրական դաշնագրութիւն մը կնքելու համար։ Նախարարապետը յարեց թէ յուսալի է որ Սերպիոյ արտածումը նոր չահաստաններ գտնէ. այդ պարագային Սերպիա տնտեսական տեսակէտով բոլորովին անկախ պիտի ըլլայ։ Նախարարապետին այդ խօսքերը ծափահարութեամբ ողջունուեցան։

ՎԼԱՏԻՎՈՍՏՈՔ.—Վարիակին Ռուս չոգենաւը, որ երէկ առտու այստեղէն մեկնեցաւ, ճամբան բախեցաւ ընդծովեայ ականի մը, և ընկղմեցաւ անմիջապէս։ 200 հոգի կորան, բաց ի նաւազներէն։ Մէկ հոգի միայն կրցաւ ազատիլ։

ՆԻՒ ԵՈՐՔ.— Սոսկալի ուրական մը ինկաւ Ելիըդ Քէյ կղզիին վրայ, Ֆլօրիտայի եզերքին մօտ, և 350 հոգի մեռան։ Ուրական մըն ալ ինկաւ Հավանայի վրայ, եւ երկու միլիոն տոլարի վնաս առաջ եկաւ։ Շատ մարդիկ մեռան։

ԼՈՆՏՈՆ.— Ահաւոր փոթորիկ մը ծագեցաւ Անգլիոյ հիւսիսակողմը, և Սկովտիոյ հետ հաղորդակցութիւնները ընդհատուեցան։

Գէորգ Բաքազեան Տպարանի ազդը կարդացէք չորրորդ էջը

ՍԱԿԱՐԱՆ

ԴԱԼԱԹԻՈՅ ՍԱԿԱՐԱՆԸ

ՕՍՄ. ՄԻԱՑԵԱԼ ՔՈՆՍՈԼԻՏԷ

Երէկ առաւօտ բացուեցաւ	Օ.Ո.	101.13½
Երէկ իրիկուն գոցուեցաւ	»	101.06
Երէկուան էն բարձր գինը	»	101.16
» էն վար գինը	»	101.06

ՌՈՒՄԷԼԻԻ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻ

Երէկ առաւօտ բացուեցաւ	ֆր.	145.25
Երէկ իրիկուն գոցուեցաւ	»	145.12½
Երէկուան էն բարձր գինը	»	145.75
» էն վար գինը	»	145.12½

Շիրքէթը Խայրիէ	Օ.Ո.	40.50
Շիրքէթը Խայրիէի Համիտիէ	Օ.Ո.	5.25
Միտիլլիի Պանքա		5.75
Սելանիկի «	ֆր.	173.
Քոմէրսիալ	Ա.Ո.	9.08
Քարասու. Բրէվըլէժիէ	ֆր.	163.—
» Օրտինէռ	»	153.
Իզմիրի քարափ	»	595.—
Օսմ. Ապահով. Ընկ.	Օ.Ո.	4.45
Ժիւիսամնս Թրամվայ	» »	6.10
Թրամվայի բաժնեթուղթ	»	10.87
» պարտաթուղթ	ֆր.	491.—
Տէրքոսի ջրերի ընկ.	»	316.—
Անատօլ. Երկ. բաժնեթ.	Ա.Ո.	18.15
Քարափ Կ. Պոլսոյ	ֆր.	451.—
Քրէտի Ֆօնսիէ Էժիբս. 1886		331.—
» » » 1903		268.—
Թրանսվալ		52.—

ՑՈՒՆԱԿԱՆ ԹՈՒՂԹԵՐ

Ցունական փոխառութիւն	ֆր.	265.—
Պանք Նաս. Կրէս.	»	435.
» « » նոր	Օ.Ո.	4.06
Լաւրիոմ	ֆր.	76.50

ԴՐԱՄՆԵՐՈՒ ԸՆԹԱՑՔԸ

Օսմ. ոսկին 100 ղչ.էն	ղչ. ֆր.
Ֆրանսական ոսկի	87.14
Անգլիական ոսկի	110.—
Բօլ	90.30
Մէճիտիյէ արծաթ	107.14
Ռուպլի թղթադրամ	8.67
Քրիմէց	50.

ՓՈԽԱՆԱԿԱԳԻՐ

Լօնտոնի վրայ չէք	ղրշ.	109.25
Բարիզի » »	ֆր.	22.98¾
Վիէննայի » »	քուրօն	21.95
Պերլինի » »	մարք	18.67

ԲԱՐԻԶԻ ՍԱԿԱՐԱՆ

20 Հոկտեմբեր 1906

Ֆրանսական Ռանթ 3%		95.67
Օսմ. միաց. գոնս. 4% բաց.		93.45
» » » գոց.		93.15
Ռումէլիի երկաթուղի	ֆր.	147.—
Րէժիի պարտաթուղթ	»	454.—
Օսմանեան մաքս	»	—.—
Օսմանեան Պանքա	»	675.—
Քրէտի Լիօնէ	»	1168.—
Բարիզի Պանքա	»	—.—
Աւստրիական Ռանթ	4%	—.—
Իտալական »	5%	102.65
Ռուսական » 4%	1901	60.50
Սպանիակ. արտ. փոխ.	4%	94.70
Պալիա Քարա Այտըն	ֆր.	717.—

ԼՈՆՏՈՆԻ ՍԱԿԱՐԱՆ

20 Հոկտեմբեր 1906

Անգլիական Ռանթ	8ց.87
Օսմ. Միաց. Գոնս. բաց.Գ.Կ.	92.75
» » » գոց. »	92.25
Օսմ. Պանքա	16.75

ՀՐԱՆՏ ԴԱՄԻԱՆՈՍԵԱՆ

ՀՐԴԵՀ

Երէկ գիշեր ժամը 8ին, հրդեհ ծագեցաւ Բերա, Քիւչիւք Բարմաք Գաբու փողոց, Տէյիրմէնճի օղլուի կալուածներէն և հանրատան պետ Բաթինայի վարձու բնակած տունէն։ Բոցերը տարածուելով՝ այրեցան նաև Բէնպէճեաններու սեփական տուն մը, սօպաճի Անթուանի սեփական և Էպրոսի վարձքով բնակած ուրիչ տուն մը։ Լրագիրս մամուլը գրուած պահուն հրդեհը դեռ կը չարունակուէր։

—Նոյնպէս ժամը 9ին երկրորդ հրդեհ մը ծագեցաւ Սամաթիա Իմրահօր։ Մանրամասնութիւնք վաղուան թիւով։

Վայելուչ հագնիլը՝ Օրուան պահանջն է կարդացէք չորրորդ էջը

ԷՎԳԱՖԸ ՀԻՄԱՅՈՒՆ
ՆԷԶԱՐԷԹԸ ՃԷԼԻԼԷՍԻՆՏԷՆ

Պէտէլլէրինին նըսֆը լիրա եւէզ ղրուշտան նագտէն՝ վէ նըսֆը տեկէրի էվգաֆը Հիւմայունա մախսուս սուրէթ վէ աէրկի իլէ եչֆա օլունմագ իւզրէ զիյրտէ մուհարրէր մահիլլաթըն պէրմուճիպը նիզամ տէօրթ հաֆթա իլանըյտան 322 սէնէսի Թէշրինը էվվէլին Չինճի կիւնիւնտէն իթիպարէն Թէշրինը էվվէլին 9ընճը բազար էրթէսի կիւնիւ սաաթ 10ա գատար պիրինճի վէ իքինճի վէ իւչիւնճի հաֆթա իլանաթըընըն միւզայէտէի ասրիյէլէրի 4ինճի հաֆթա իլանընըն տա սօն միւզայէտէսի իճրա օլունաճաղը ճիհէթլէ եալընըզ տէօրտիւնճի հաֆթա իլանը իչիւն էվրագը մէճլիսը իտարէյէ Թէվտի օլունընճայա տէկին 100տէ 5 վէ անտէն սօնրա 100տէ 10 զամմ գապուլ օլունաճաղընտան Թալիպ օլանլար վէ տահա զիյատէ մալիւմաթ ալմագ իսթէյէնլէրին՝ գըյմէթը մուխամմէնէլէրինին էօչիւնճէ միւսավի Թէէմին ագչէլէրիյլէ պէրապէր Էվգաֆը Հիւմայուն մահլիլաթ իտարէսինէ միւրաճաաթ իյլէմէլէրի իլան օլունուր։

ՊԻՐԻՆՃԻ ՀԱՖԹԱՄԸ

..6000..պէտէլը միւզայէտէսի 6000. — Եարիրնէ Գափուսընտա Աթիգ Ալի Բաշա մահալլէսինտէ Ճամիի Շէրիֆ սօգաղընտա միւքէրրէր 21 նումէրօլը 2 օտա պիր պապ մէնզիլին պիւթիւնիւ. Հաճի Ահմէտ։

..18000.— Միրկէօն գարիյէսինտէ Միրկէօն մահալլէսինտէ Համամ սօգաղընտա 2 նումէրօլը 3 օտայը միւշթէմիլ վէ միւշթէմիլաթը մալիւմէյի հավի պիր պապ համամըն 20 հիսսէ իթիպարըյլա 6 հիսսէսի. Շիւքրի։

..16250.— Պէյօղլունտա Բանկալթի մահալլէսինտէ Տիկէր Պէքճի սօգաղընտա 37 նումէրօլը 5 օտալը պիր պապ մէնզիլին նըսֆ հիսսէսի. Էօրիւճիւ Հիւսէյին։

..1750. — Ռումէլի Հիսարընտա Արբա Էմինի մահալլէսինտէ Միւպաշաճը սօգաղընտա 3 նումէրօլը 2 օտալը պիր պապ մէնզիլին նըսֆ հիսսէսի. Էօրիւճիւ Հիւսէյին։

876.— Վէֆատա Մօլլա Խուսրէվ մահալլէսինտէ Փօղաճըլար ճատտէսինտէ 126 նումէրօլը ֆէվգինտէ 1 օտալը պիր պապ աէզզէվաթճը տիւքքեանընըն 120 սէհիմ իթիպարըյլա 6 սէհիմի. Ալի։

..2750.— Իսկիւտարտա Սէլամի Ալի էֆէնտի մահալլէսինտէ Բաղչէ Արբաճամ սօգաղընտա 18 նումէրօլը 3 օտալը պիր պապ մէնզիլին րուպ հիսսէսի. Ռահմի։

..16070.—Գասը գարիյէսինտէ Օսման աղա մահալլէսինտէ Տիւզ սօգաղընտա միւքէրրէր 34 նումէրօլը 3 օտալը պիր պապ մէնզիլին պիւթիւնիւ. Ռահմի։

1625.— Այասօֆիա Սաղիր մահալլէսինտէ Քիւչիւք Այասօֆիա ճատտէսինտէ 12 միւքէրրէր նումէրօլը պիր պապ մէնզիլին րուպ հիսսէսի. Էօրիւճիւ Հիւսէյին։

..3000.— Մահմուտ Բաշա մահալլէսինտէ Մէէքէմէ սօգաղընտա 40 նումէրօլը պիր պապ տիւքքեանընըն սիւլիւս հիսսէսի. Մուսթաֆա։

..2000.— Մահմուտ Բաշա մահալլէսինտէ Մահքէմէ սօգաղընտա 25 նումէրօլը պիր պապ տիւքքեանըն սիւլիւս հիսսէսի. Մուսթաֆա։

..2700. — Եարիրնէ Գափուսընտա Հաճի Մուհիէտտին մահալլէսինտէ Համամ սօգաղընտա 4 նումէրօլը պիր գըլթա արսանըն սիւլսան հիսսէսի. Էօրիւճիւ Հիւսէյին։

ԻՔԻՆՃԻՆԻ ՀԱՖԹԱՄԸ

..8334. — Պէյօղլունտա Հիւսէյին Աղա մահալլէսինտէ Գարաճա սօգաղընտա 5 նումէրօլը 4 օտալը պիր պապ մէնզիլին սիւլիւս հիսսէսի. Ալի։

..2500. — Զէնկէլ գարիյէսինտէ Ապտի օղլու սօգաղընտա 39 նումէրօլը 3 օտայը հավի պիր պապ մէնզիլին րուպը հիսսէսի. Ռահմի։

..1000.— Սթավրօս գարիյէսինտէ Եօգարը սօգաղընտա 20 նումէրօլը 2 օտայը հավի պիր պապ մէնզիլին նըսֆ հիսսէսի. Ռահմի։

..3334.— Սթավրօս գարիյէսինտէ Օրթա սօգաղընտա 8 նումէրօլը պիր գըլթա արսանըն սիւլիւս հիսսէսի. Ռահմի։

..37515.— Սուլթան Ահմէտտէ Ավճըլար մահալլէսինտէ Էճզախանէ սօգաղընտա 20 նումէրօլը 6 օտայը հավի քեարկիր պիր պապ մէնզիլին 3 րուպը հիսսէսի. Նաջիֆ։

..4000.— Գարակէօմրիւքտէ Տէրվիշ Ալի մահալլէսինտէ Հասան էֆէնտի Թիւրպէսի սօգաղընտա 11 նումէրօլը 1 օտայը հավի պիր պապ մէնզիլին պիւթիւնի. Հաճի Ահմէտ։

..20000.— Թօփգափուստա Պայազիտ աղա մահալլէսինտէ Ագսէրայ ճատտէսինտէ 54 նումէրօլը վէ չէհրի 120 ղրշ. քիրայա միւթէհամմէլ միւլք մա կէտիկ պիր պապ տիւքքեանըն պիւթիւնիւ. Հաճի Հիւսէյին։

..15000.— Գումգափուտա Տիւլպէնտճի Հիւսամէտտին մահալլէսինտէ Տիւլպէնտճի սօգաղընտա 49, 51, 53 նումէրօլը 2 օտա վէ չէհրի 120 ղրուշ քիրալը մէնզիլ իլէ 2 պապ տիւքքեանըն պիւթիւնիւ. Հաճի Ահմէտ։

..7500.— Ղալաթատա Հաճի Իսա մահալլէսինտէ Հաճի Ռիզա էֆ. սօգաղընտա 26 միւքէրրէր 26 նումէրօլը 6 օտայը հավի 3 պապ մէնզիլին րուպը հիսսէսի. Մուսթաֆա։

..8880. — Հաթապ գափուսընտա Սաըը Թիմար մահալլէսինտէ Փըպլէ Զէյմէսի ճատտէսինտէ 8 նումէրօլը տէրունիւնտէ պիր պարագայը հավի չէհրի 120 ղրուշ քիրալը պիր պապ պէրպէրխանէ կէտիկինին 120 սէհիմ իթիպարըյլա 13 սէհիմ թամ վէ 1 սէհիմին սիւլիւս հիսսէսի. Նաջիֆ։

..1500. — Իսկիւտարտա Ռում Մէհմէտ բաշա մահալլէսինտէ Պէտէսթան Իչի սօգաղընտա 1 նումէրօլը վէ չէհրի 20 ղրուշ քիրալը 1 պապ տիւքքեանըն նըսֆ հիսսէսի. Ռահմի։

..30000.— Կալաթատա Արապ ճամի մահալլէսինտէ Սըրմա սօգաղընտա 8 նումէրօլը 7 օտա վէ միւշթէմիլաթը մալիւմէյի հավի պիր պապ մէնզիլին սիւլսան հիսսէսի. Հաճի Ահմէտ։

..48000.— Իսկիւտարտա Սէլիմիյէ մահալլէսինտէ Հարէմ վէ Տայէ գատըն սօգաղընտա 9 նումէրօլը 35 օտայը վէ միւշթէմիլաթը մալիւմէյի հավի պիր պապ գօնագ վէ 5 պապ մէնզիլ իլէ պիր գըլթա վէ պիր ախըրըն նըսֆ հիսսէլէրի. Հաճի Մահմուտ։

ԱՇՃԵԱՆ ԳՐԱՏԱՆ
ԱՌԺԱՄԵԱՅ ԲԱՑԱՌԻԿ ԶԵՂՉԸ
20 ՂՐՈՒՇ ՓՈԽԱՆ 60 ՂՐՈՒՇԻ

Սուրբ երկիր, պատկերազարդ նկարագր. Ս. Երուսաղէմի, Տ. Եպս. Պալեան, գին 6 ղրշ.— Քամելիազարդ տիկին, Ա. Տիւմա, Թրգմ. Պ. Աստուածատրեան 8 ղրշ.— Փիլիսոփային աշակերտը, Բոլ Պուրժէ, Թրգմ. Օ. Զիֆթէ Սարաֆ, 6 ղրշ.— Պատմութիւն պայտամանց հին և նոր ազգաց Խ. Ե. Մխիթարեան, 6 ղրշ.— Ցիշատակաց ծաղիկներ, փունջ առաջին, Ռուբէն Որբերեան, 5 ղրշ.— Մանուկներ՝ ոտանաւոր՝ Պօղոս Եռուսուֆեան, 5 ղրշ. — Ամուսնական առողջաբանութիւն՝ Տր. Քլէման, Թրգմ. Մ. Սիսակ, 5 ղրշ.— Լուծեալ Սէր՝ գրեց Բենիամին Եղիազարեան 4 ղրշ.— Բառարան Թուրքերէնէ հայ. յօրինեց Ս. Մ. Փասապեան 5 ղրուշ.— Կոկոններ՝ ոտանաւոր, գրեց Ե. Տ. Եղիազարեան 5 ղրշ.— Տիկին Ռօժէ Էստուառ, Թրգմ. Զարմայր Ձուկէս ղրշ.— Աղօտ նշոյլներ, արձակ և ոտանաւոր, գրեց Բ. Իսպէնէր 2ուկէս ղրշ.—Պատմ. իմաստ., վիպական, բանաստեղծական, գիտական, առողջաբանական են. վերոգրեալ 12 հատոր գիրքերը, որոնք իրենց այլազան պարունակութեամբ ամէն հասակի և սեռի ընթերցման արժանի են, անհաւատալի գնով մը միմիայն 20 ղրշ. վճարելով կրնան ստանալ Աշճեան գրատունէն, Կ. Պոլիս, Չաքմաքճըլար Եօգուշը, Թիւ 29։ Գաւառաց համար դրոշմ ծախք 7 ղրուշ աւելի։ Հասցէ՝ 10—2

درسعادتده چقماقجیلر یوقوشنده نومرو ۲۹
اشجیان کتبخانه سنه

ՄԱՆԿԱՊԱՐՏԷԶԻ ՆԻՒԹԵՐՈՒ
ԵՒ
ՖՐԷՕՊԷԼԵԱՆ ՆՈՒԷՐՆԵՐՈՒ ՀԱՄԱՐ
Դիմել
Ա. Մ. ԳԱՐԻՊԵԱՆ վաճառատունը
(Aux Articles de Beaux Arts)
44 Եիւքսէք Գալտըրըմ, 44 Ղալաթիա
20—11

ՏՈՔԹՈՐ
Կ. ԱԹԱՆԱՍԵԱՆ
ԲԺԻՇԿ, ՎԻՐԱԲՈՅԺ, ԿՆԱԽՏԱԲՈՅԺ
ԻԶՄԻՏ

ՏՈՔԹՈՐ Կ. ԱԹԱՆԱՍԵԱՆ որ 15 տարիէ ի վեր իբր բժիշկ վիրաբոյժ և մանկաբարձ իր յաջողութեամբը գոհ ըրած էր հասարակութիւնը, վերջերս ուղեւորութիւն մը ըրաւ Եւրոպա յատկապէս մօտէն ուսումնասիրելու համար արդի վերաբուժական գործողութեանց արուեստական (Téchnique) ամէն մանրամասնութիւնները, և յաջորդաբար Եւրոպայի գլխաւոր բժշկական կեդրոնները՝ ԷՏԻՆՊՈՒՐԿԻ, ՓԱՐԻԶԻ ու ՎԻԷՆՆԱՅԻ հիւանդանոցներուն մէջ ժամանակիս էն նշանաւոր վիրաբոյժներուն կատարած գործողութիւններուն մօտէն հետեւելով՝ ուսումնասիրեց երիկամանց, լեարդի, ստամոքսի ու աղիքներու, մանաւանդ կանանց ներքին գործարաններու, և որովայնահատութեամբ (Laparotomie) կատարուած ամէն տեսակ գործողութիւնները, և ասոնց համար պէտք եղած գործիքներն ալ հոգալով վերադարձաւ իր բնակավայրն ԻԶՄԻՏ։

Այժմ իր 25 տարիներու հասուն փորձառութեամբը կը դարմանէ ամէն տեսակ հիւանդութիւններ և կը կատարէ ամէն տեսակ վիրաբուժական գործողութիւններ մարդկային մարմինին որ եւ է մասին վրայ։ Կը տեղաւորէ կոտրած ու խախտած (Fracture) ոսկորները նորագոյն մէթոտներով. կը շտկէ ի ծնէ կամ վերջէն ծռած ձեռքի, ոտքի և ողնայարի խեղութիւնները (Orthopedie) Մասնաւորապէս յանձն կ'առնէ դարմանել կանանց ծննդական գործարանաց հիւանդութիւնները ժամանակէն կատարելագործեալ կերպերով։

Ամէն ուրբաթ օր ձրի կը դարմանէ աղքատաց ԱԿԱՆՋԻ, ՔԻԹԻ և ԿՈԿՈՐԴԻ հիւանդութիւնները և վիրաբուժական գործողութիւններ կը կատարէ։

Ամէն օր հիւանդ կ'ընդունի իր տունը՝ որ է կայարանին մօտ կամուրջին դիմացի անկիւնը։

Տեղեկութեանց համար դիմել Պօլսեցեան եղբարց դեղարանը։

Ծանօթութիւն.— Անոնք որ աղքատութիւն (Certificat) ունին և աղիքը տեղը պահելու համար կոյ գործածելէ ձանձրացած են, ապահով գործողութեամբ մը արմատական կերպով կը բուժին և պէտք չեն ունենար այլ եւ կապ գործածելու։ Նոյնպէս ալ թանձր (պասուր, մեմէ) ունեցողներ ապահով գործողութեամբ մը արմատական բուժում կ'ունենան։ 10—100

ՃԵՐԱՀԱԹ ՊԱՆՔԱՍԸ ԲԻՅԱՆՔՈՍԸ
ՀԱՄԼԱԹԸ ՄՈՒՀԱՃԻՐԻՅԷՆԻՆ ՄԷՄՈՒՐԷՅԸ ԽՈՔԵԱՆԻՅԷՍԻՆԷ ՄԱԽՍՈՒՍ ՏԻՐ

Իհսանըյէլէրի Տէրսաաստէտ Ճերահաթ Պանքասը իտարէսի մէրքէզիյէսիյլէ Քէօբրիւտէքի բիանքօ շիւպէսինտէ վէ Օսմանլը Պանքասընտան վէ փաշալարտա մէզքիւր պանքայար շիւպաթընտան թէէտիյէ օլունուր.

ՏԷՕՐՏԻՆՃԻ ՔԷՇԻՏԷ Ι ԲԸՇՐԻՆԻ ՍԱՆԻ 322 ԹԱՐԻԽԻՆՏԷ ՏԷՐՍԱԱՏԷԹՏԷ Թիւնարէթ վէ Նաֆիա նէզարէթը ճէլիլէսի սալոնունտա աչըգտան իճրա իտիլէճէքտիր։

ՊԻԼԷԹԼԷՐԻՆ ՄԷՃՄՈՒՐԸ ԱՏԷՏԻ 175,000
ԻՔՐԱՄԻՅԷ ԳԱԶԱՆԱՃԱԳ ՊԻԼԷԹԼԷՐԻՆ ԱՏԷՏԻ 35,000

ՊԻՐԻՆՃԻ ԻՔՐԱՄԻՅԷ 300,000 ՂՐՈՒՇ

ԻՔԻՆՃԻ ԻՔՐԱՄԻՅԷ	ՅՉԻՆՃԻ ԻՔՐԱՄԻՅԷ	ՏԷՕՐՏԻՆՃԻ ԻՔՐԱՄԻՅԷ
100,000 ՂՐՇ.	50,000 ՂՐՇ.	20,000 ՂՐՇ.

ԻՔՐԱՄԻՅԷԼԷՐԻՆ ԱՏԷՏ ՎԷ ՄԻՔՏԱՐԸ

1	Աեկե	300,000	Ղուրուշ	Իքրամիյէ			
1	»	100,000	»	»			
1	»	50,000	»	»			
1	»	20,000	»	»			
6	»	60,000	»	»	պէհէրի	10,000	ղուրուշ
10	»	50,000	»	»		5,000	»
20	»	40,000	»	»	»	2,000	»
60	»	60,000	»	»	»	1,000	»
400	»	200,000	»	»	»	500	»
3000	»	240,000	»	»	»	80	»
31500	»	630,000	»	»	»	20	»
35,000		1,750,000					

Քէշիտէ մուամէլէսի Ճերահաթ Պանքասը Մէճլիսը իտարէսի հէյէթիյլէ մաւ... Մալիյէ նէզարէթը ճէլիլէսիյլէ Տիվանը Մուհասէպաթըտան վէ Օսմանլը Պանքասընտան Թային օլունան զէվաթ հուզուրընտա իճրա օլունաճագ, գազանան պիլէթլէրին Թէրթիպ իտիլէճէք ճէտվէլի... Թէճտիտը... 20 գատար... ...

Պիլէթլէր՝ Տէրսաատէթտէ Ճերահաթ Պանքասը իտարէսի մէրքէզիյէսիյլէ իլէ Քէօբրիւտէքի բիանքօ շիւպէսինտէ վէ պիլ ումում սարաֆլարտա վէ Թաշրատա Ճերահաթ Պանքասը շիւպէսի վէ շահապէթլէրիյլէ իլէ Օսմանլը Պանքասը շիւպէլէրինտէ ֆիւրուխտ օլունուր. Թամ իթիպարըյլա 25 աատէտ պիլէթ ալան քիմսէյէ 100տէ ... իսքօնթօ վէ Թաշրայա ... պիր կիւն էվվէլինէ գատար ... պիլէթլէր իրսալ օլունաճագ պէտէլի կէրի վէրիլիր։

ԹԱՄ ՊԻԼԷԹԻՆ ՖԻԱԹԸ	ՆԸՍՖ ՊԻԼԷԹԻՆ ՖԻԱԹԸ
1 ԱՏԷՏ ՍԻՄ ՄԷՃԻՏԻՅԷ	ԵԱՐԸՄ ՍԻՄ ՄԷՃԻՏԻՅԷ

ՏԷՕՅՉԷ ՕՐԻԱՆԹ ՊԱՆՔ
ԱԼԷՄԱՆ ԱՆՕՆԻՄ ԳՈՒՄՓԱՆԻԱՍԸ

Սէրմայէսի 16,000,000 մարգ (20,000,000 ֆրանք)

ՊԷՐԼԻՆ, ՏԷՐՍԱԱՏԷԹ, ՊՐՈՒՍԱ, ԻՍՔԷՆՏԷՐԻՅԷ, ԳԱՀԻՐԷ, ՀԱՄՊՈՒՐԿ,
Տէրսաատէթ Ալէման գօնսօլաթօսընտա մուգայյէտ (1906 յունվ. 31տէ)

Տրէզտնէր Պանգ, Ա. Շաֆհաուզէնշէր Պանգֆէրայն վէ Նացիօնալ Պանգ Ֆիւր Տէօյչլանտ Թարաֆընտան մուէսսէս

ՄԷՐՔԷԶԸ ԻՍՏԱՐԷՍԻ ԳԱԼԱԹԱՏԱ ՎՕՅՎՕՏԱ ՃԱՏՏԷՍԻՆՏԷ ՑԱԿՈԲԵԱՆ ԽԱՆ։ ՍԹԱՆՊՈԼ ՇԻՒՊԷՍԻ ՏԻԼՍԻԶՃԱՏԷ ԽԱՆ։

Գապու սաաթը հէր կիւն ալաֆր. սաաթ $9\frac{1}{2}$տան 4է գատար
Ծումա կիւնլէրի » $9\frac{1}{2}$տան 1է գատար։

Մէզքիւր պանգանըն Թասարրուֆ գաչասը տախի օլուպ, պու գաչայա բարա Թէվտի իտէնլէրէ 1000 լիրայա գատար օլան մէպալիղ իչին $3\frac{1}{2}$ % 1000 լիրատան զիյատէ մէպալիղ իչին 3 % ֆայիզ իթա էյլէյօր։

Պունընլա պէրապէր, պանգա՝ քէյֆիյէթի էվվէլճէ մահալլի կազէթալարտա իլան իթտիրմէքտէ չարթը իլէ ֆայիզլի մըզտարըընտա Թէզկէրէ վէ ...Թէմէք սէրմայէյի ... 200 լիրայա գատար օլան մէպալիղ իսթէնիլտիկի զէման կէրի ալընապիլիր։ 200տէն 1000 լիրայա գատար օլան մէպալիղ կէրի ալմագ իչին 8 կիւն էվվէլ, 1000 լիրայը միւթեճավիզ ագչէյի իսթիրտատ իչին տէ 30 կիւն էվվէլ պանգայա իխպար քէյֆիյէթ իթմէք իգթիզա իտէր։

Մէզքիւր պանգա՝ Գալաթա Պօրսասը իլէ էճնէպի պօրսալարընտա միւբաէլէ օլունան ... տախի չէրաիթը միւթէտիլէ իլէ գապուլ էյլէտիկի կիպի, վէսաթէթիյլէ իշլէրա իտիլէն Թահվիլաթըն էմրը մուհաֆազասը իչին այրըճա իսէրէթ ալմազ։

ՆՇԱՆ ԶԱՄԻՉԵԱՆ
ՄԱՍՆԱԳԷՏ ՀԱՐՍԱՆԵԿԱՆ ՄՈՄԵՐՈՒ
ԵՒ
ՄԿՐՏՈՒԹԵԱՆ ՀԱԳՈՒՍՏՆԵՐՈՒ

Կ'ուզէ՞ք հարսնիքներնուդ փայլը աւելցնել, գեղեցիկ «էֆէ» մը ասել մամերուն, դիմեցէք ՆՇԱՆ ԶԱՄԻՉԵԱՆի վաճառատունը, ուր թոցի պատրաստ գտնուած մոմերէ կը զարդարուին նաև մեծ խնամով վերջին նորաձեւութեամբ ճոխութեամբ մոմեր, անմրցելի աժան գիներով։ Կը գտնուին նաև հին հարսի կերպասներ, քօղեր, քօղի ծաղիկներ, զարդարուած կաղով, ծաղիկ, փետուր, ևն. ևն. ևն.։

Քաւթոցէ՞ք, հարսնիքի Տէրեր, այցելել անգամ մը Նշան Զամիչեանի հարսանիքան մոմերու հոյ վաճառատունը, ուր ոչ միայն ձեր հաշիւը, այլ նաև ձեր քմահաճոյքն ալ գոհացուած պիտի գտնէ։

ՄԻԱԿ ՏԵՂ ՃԵՐԻԹԱՓ

ՆՇԱՆ ԶԱՄԻՉԵԱՆ

Կ. Պոլիս, Քամանճը խանի ասկ, թիւ 86 20—16

„ԼԱ ԲՕԼԱՐ"
ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԱՆԱՆՈՒՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՓԻԼՓԱՕՅԻ ՊԱՆՔԱՅԻՆ ՎԱՐՉՈՒԹԵԱՆ ՆԵՐՔԵՒ
ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ 100 ՄԻԼԻՈՆ ՖՐԱՆՔ
ՀՐԴԵՀԻ ՃԻՒՂ

1908 Դեկտեմբեր 31ին ընկերութեան ունեցած երաշխաւորութեան գումարները

	Ֆրանք
Փիլպաօյի Պանքան ի պահ դրուած զանազան արժեթղթերով	50,000,000
Վերոյիշեալ արժեթղթոց յաւելեալ արժէքը	21,298,712
Զանազան պանքաներու քով պահեստ	4,661,118
104,380 անգլ. ոսկի արժէքով անգլիական և հնդկական արժէթղթեր Անգլիոյ Պանքան ի պահ դրուած	3,563,165
Գումար Ֆրանք	79,522,995

ԼԱ ԲՕԼԱՐԻ Կ. Պոլսոյ մասնաճիւղը արտօնեալ է հրդեհի դէմ ամէն տեսակ ապահովագրութիւններ ընդունիլ յանուն ընկերութեան, և պատահած վնասները անմիջապէս և արդարութեամբ կարգադրել։ «Լա Բօլար» իր վճարմանց առատ ըլլալ ... փութկոտութեամբ և առատաձեռնութեամբը իրաւամբ առաջնակարգ դիրք մը բռնած է ապահովագրական աշխարհին մէջ։

Գործակալութիւններ ունի Թուրքիոյ գլխաւոր քաղաքներուն մէջ։

Ընկերութեան դրամատունն է ՔՐԷՏԻ ԼԻՕՆԷՆ։

Տեղեկութեանց համար դիմել Կ. Պոլսոյ մասնաճիւղին գրասենեակները, Պօլիս Սուլթան Համամ, Բէնթօ խան։ 50—23

ՃՈՒԿԸ ԾՈՎԷՆ ԴՈՒՐՍ

Շատ մը տարիներէ ի վեր փորձով հաստատուած է թէ՝ մեծ ու պզտիկ տկարակազմներու համար եթէ կայ անուանի դեղ մը, այն ալ հանրածանօթ Մօրիւ ձկան իւղն է, որ խողովներուն ոյժ տալով խնձորի պէս կը կարմրցնէ այտերը։ Սակայն այսօր այդ անուանի իւղը ինչ ինչ խարդախութիւններու ենթարկուելով, շատեր զոհ կ'երթան առանց և հակառակ սպասուած առողջութեան, յաճախ ստամոքսի խանգարումներ մէջտեղ կ'ելլեն։

Կէտիք-Փաշա-Պաշի Զարչը-Գաբու, Դեղ. Լ. ԿԻՒՄԻՒՇԵԱՆ՝ որուն միակ փափաքն է գոհ ձգել իր բազմաթիւ աղնիւ յաճախորդները՝ դեղերու թարմութեամբ, գիներու չափաւորութեամբ և դեղագրերու ճշգապահ պատրաստութեամբ, ծմրան եղանակին համար մասնաւորապէս առանց հոտի ու անխարդախ Մօրիւ ձկան իւղ բերել տալով կը ծախէ՝ փոքր ու մեծ քանակութեամբ։ 10—1

ՏՊԱՐԱՆ
ԳԷՈՐԳ ԲԱԲԱՃԵԱՆ

Կ. Պոլիս, Չիչէք Բազար, թիւ 9

Տպարանիս մէջ ամենամեծ խնամքով կը պատրաստուին սիրուն և ճաշակաւոր Այցաքարտեր, Վաճառականական հաշուեթղթեր, Մուրհակներ, Պահարաններ, Նամակագլուխներ, Հարսանեաց և Նշանախօսութեան քարտեր ամէն տեսակէ ու լեզուէ։

Տպարանս ունի նաեւ ճոխ մթերք մը ԲԱՐԴ ԲՈՍԹԱՆՆԵՐՈՒ, Նոր Տարւոյ, Ծննդեան, Զատկի և Պայրամի շնորհաւորութեան յատուկ ամէն լեզուէ։

Այցելութիւն մը բաւական է տպարանիս ճաշակին վրայ գաղափար մը կազմելու համար։

Գաւառական յանձնարարութիւններ կը կատարուին խնամքով և փութով։

Տպարանս ձրի նմոյշներ կը ղրկէ բնաւ, գաւառներէն ամէն անոնք որոնք իրենց ԷՇԱՆԹԻՅՕՆ քարդ բօսթալ կ'ուզեն պէտք է կա՛մ ՄԱՆՏԱՐԵՕՍԻՎ և կամ ԴՐՈՇՄԱԹՂԹՈՎ փոխարժէքը ղրկեն, հակառակ պարագային իրենց խնդրանքը անլսելի պիտի մնայ։ 3—30

ՎԱՅԵԼՈՒՉ
ՀԱԳՆԻԼԸ
ՕՐՈՒԱՆ ՊԱՀԱՆՋՆ Է

Մ. և Կ. Շահնազարեան Եղբարք իրենց վաճառական—դերձակ ձմրան եղանակին առթիւ բալթօ, բարտըսիւ, զօստիւմ, բանթալոն և ֆանթէզի ժիլէի համար անգլիական տուկոն կերպասներ բերել տուած ըլլալով, ճաշակաւոր ձեւով և մաքուր գործաւորութեամբ կարուած ամէն կարգի հագուստներով պատրաստ են գոհացնել ամէն իրենց դիմող յաճախորդները։

Հոն դիմողները պիտի տեսնեն թէ պատրաստ հագուստի գինէն չնչին տարբերութեամբ իրենց կը պատրաստուի այնպիսի ճաշակաւոր զգեստներ որ ամէնէն դժուարահաճներն անգամ ո և է դիտողութիւն չպիտի կրնան ընել կար ու ձեւի մասին։ Ճշգապահութիւնը նշանաբան ըրած են, այնպէս որ խոստացուած ժամուն կը յանձնուին յանձնարարութիւնները։

Ամէն անոնք որ իրենց դերձակներէն այս տեսակ դժուարութիւններ կրելով կը դիմեն պատրաստ զգեստի վաճառատուններ, թող դիմեն Մեծ-Շուկայ, ժամագործներու մէջ, Զուլֆաճի Խանին տակ, Թիւ 6—8, կերպասեղինաց դերձակ-վաճառատունը։ Փորձելու համար անգամ մը այցելել կը բաւէ։

Չափաւոր գին. փեսացուներու համար մասնաւոր զեղչ 2—25

ՀԱԳՈՒՍՏԻ ՍԻՐԱՀԱՐՆԵՐՈՒՆ

Հագուստի խնդիրը վերջնականապէս լուծուած է այլ եւս։ Պատրաստ զգեստներու մեծ վաճառատունը՝ ԷՄՆԻՅԷԹ որ Կ. Պոլիս, Սուլթան Համամի նորաշէն Քրէտի Լիօնէ դրամատան վրայի

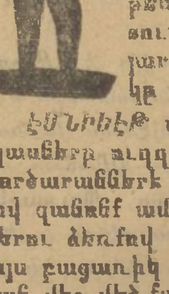

յարկը հաստատուած է, երեք մարդոց եւ տղոց յատուկ ամէն տեսակ հագուստներու մեծ մթերք մը ունի մէջս, որոնք խիստ նուրբ, ձեւով ու վերջին նորաձեւութեան համեմատ պատրաստուած են ու ամէն բանի յարմար եւ աժան գիներով կը ծախուին։

ԷՄՆԻՅԷԹ վաճառատունը իր կերպասները աւզդակի եւրոպական մեծ գործարաններէ մեծաքանակ բերել տալով զանոնք ամէնէն ճարտար դերձակներու ձեռքով հագուստ կը շինէ, այս բացառիկ պատճառով վաճառատան մէջ մեծ քանակութեամբ պատրաստ գտնուած հագուստները ամէն եղանակի նորաձեւութեան կը յարմարին եւ չափի վրայ կարուածներէն բնաւ չեն զանազանիր։ Ամենն աւելի ճաշակի տէր ու դժուարահաճ անձինք անգամ զոհ կը մնան ԷՄՆԻՅԷԹի հագուստներէն, որոնք այնչափ կատարելագործութեամբ ճանչնաճ դիմացկուն ու գեղեցկութիւնով բլլալու առաւելութիւնն ալ ունին։ Մեր դրամներուն նեմարութիւնը ճաշակելու համար բաւական է անգամ մը այցելել ԷՄՆԻՅԷԹ վաճառատունը։ Կիներու յատուկ ամէն տեսակ հագուստներու համար յատուկ մասնաճիւղ մը կայ վաճառատան կից։ Գիները նեմարապէս վերջնական են. զեղչ չկայ բնաւ։
80 5—50

ԳԱՂՂԻԱԿԱՆ ԱԽՏԻՆ
ԵՒ
ՋԵՐՄԱՄԻՋՈՒԹԵԱՆ
(ՊԷԼ ՍՕՂՈՒԳԼՈՒՂՈՒ)
ԱՆՄԻՋԱԿԱՆ ԴԱՐՄԱՆՈՒՄԸ

Առաջին այցելութիւնը ձրի է

Ծննդական գործարաններու հիւանդութեանց մասնագէտ բժիշկ

ՏՈՔԹ. ԳԱՌՆԻ ՅԱԿՈԲԵԱՆ

որ մինչեւ հիմայ 5000ի մօտ այս կարգի հիւանդներ արմատապէս բուժած է, ինչ որ վաւերականօրէն ալ ապացուցուած է, գիտական վերջին նորութեանց շնորհիւ ԽԻՍՏ ԿԱՐՃ ԺԱՄԱՆԱԿԱՄԻՋՈՑԻ մէջ, և առանց ցաւ պատճառելու ենթակային, հիմնապէս և անգամ մըն ալ չկրկնելու խոստումով կը բժշկէ թէ՛ հին և թէ նոր ջերմամիջութիւնը (Պէլ սօղուգլուղու), Գաղղիական ախտի ամէն տեսակը, սերմնահոսութիւնը, եւ բազափորձութիւնը, առնական անկարողութիւնը, և մանաւանդ դժուարամիզութիւնը։

Ամէն օր, բաց ի Կիրակի օրէն, կը գտնուի Պէրապէրեան դեղարանը, Կէտիկ Փաշա Պօսթ ժամը 3էն մինչեւ 6, եւ Գամիճ-Գաբու Մէրճանճեաններ-Գիւնէյի դեղարանը ժամը 7էն 11։
50—3

ԲԱՂՁԱԼԻ ՄԱՅՐ ՄԸ

Նիհար, աղաղուն, վատոյժ, հիւանդկախ աղաքը երբեք չէք սիրեր, միշտ կը փափաքէք գիրուկ, թոմպուլ, զըւարթ, կայտառ տղաք մեծցնել։ Կատարելապէս համոզուած էք որ պզտիկներու աճման, կայտառ և կարմիր զաւակներու մաքրանալու և զանոնք ամէն կարգի հիւանդութեանց դէմ պաշտպանելու համար, անհրաժեշտ էր ազդու հատակէն ուշադրութիւն ընել անոնց սնունդին։ Հետեւաբար, երբ մեր անդրանիկ զաւակը վեց ամսու եղաւ, հետեւեալ եղաւ ամէնէն լաւ սնունդը տալ անոր և բժիշկի մը յանձնարարութեամբ սկսայ ՖՕՍՖԱԹԻՆ ՖԱԼԻԷՌով սնուցանել զայն։

Տղեկը մեծ ախորժով կ'ուտէր այս ՖՕՍՖԱԹԻՆ ՖԱԼԻԷՌը և քանի ուտէր կը գիրնար, կ'ամրանար և կը կայտառնար։ Այսպէս քանի մը ամիս անցնելէ վերջ, երբ ակռայ հանելու ժամանակը եկաւ, սկսանք մտահոգ ըլլալ, կարծելով որ մեր զաւակն ալ ուրիշ տղոց յատուկ ակռայ հանելու ցաւերն ու փորհարութիւնը պիտի ունենայ. սակայն տղեկը առանց ո և է հիւանդութեան ակռան հանեց, խաղալով, ցատկելով և չարաճճիկութիւն ընելով ու զորանալով։

ՖՕՍՖԱԹԻՆ ՖԱԼԻԷՌով հինգ զաւակ մեծցուցի, երկուքը աղջիկ, երեքը մանչ, փառք Աստուծոյ ամէնքն ալ 25—30 տարեկան հասան առանց բնաւ հիւանդանալու և քաջառողջ երիտասարդներ եղան. հետեւաբար ի սրտէ կը յանձնարարեմ մայրերուն որ ՖՕՍՖԱԹԻՆ ՖԱԼԻԷՌով մեծցնեն իրենց զաւակները։

Բարեգ Պոմոպոսթ փողոց Թ. 17
ՄԱՐԿՐԻԹ ԺԱՆՆԻ

ՖՕՍՖԱԹԻՆ ՖԱԼԻԷՌը կը ծախուի Կ. Պոլսոյ և գաւառներու մեծ դեղարաններու ու դեղի մթերանոցներուն մէջ։ 25—26

ՇՈՒՐԱՅԻ ՊԱՀՐԻԷՍԻՆ

Տաիրէի պահրիյէ վէ չուրաքամթը իչիւն պիր սէնէ զարֆընտա լիւզումը օլաճագ էտէվաթը գըրթասիյէ միւնաղասա օլունաճաղընտան, պունլարըն իթասընա Թալիպ օլանլարըն Թէէմինիաթ աքճէլէրինի վէ նախօտ միւթէէպիլ քէֆալէթնամէլէրինի միւսթաահիդլէն մատտան մաատա հէր կիւն Շուրայի Պահրիյէ Լէվազըմաթ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։ 1—3

7 Թեշրինի էվվէլ 1322

ՊԱԼՍԱՄՈԼ
ՊԱԼՍԱՄՈՎ ԲԱՂԱԴՐՈՒԱԾ ԽԱՅԾՂԱՆԻ ՀԻՒԹ
BALSAMOL
Extrait fluide pectorale de Tolu et au goudron composé.

Պալսամօ Ամերիկայի Թօլօ քաղաքին հողերէն բուսնող և մելօքէրօմ Թօլօֆէրօմ անուն ծառին կեղեւներէն հոսող նիւթ մըն է, որ Թօլօյի փափկեն կը բուսի. այս նիւթը նորվէկեան հեղաւոր կազմախիներու կենդաներէն գիտականօրէն պատրաստուած բուսական հոսուն խայծղաններուն նման դեղերէ և բուսական նիւթերէ բաղկացած ըլլալով, պրօնշիթի, հազի դժուարաշնչութեան, և այլն շնչառական գործարաններու յատուկ հիւանդութեանց համար կը գործածուի, խուլը կը հալեցնէ և չուտով դուրս հանել տալով ճառ կըլլայ։ Այս դեղը կը պատրաստէ դեղագործ Եօրկի Աբօօթիւմի։

Կը ծախուի Ունքարանի Կայս. ջադքիրին դիմացը գտնուած Սրբա տիւրքեաններու անկիւնը մասովածատի խանութին քով, Ազգէպլէր ճատտէսի Թիւ 5 Միւրիւվէթ դեղարանը։ 10—2

Մէկ շիշին գինն է 5 դահեկան։

ՏԷՐ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆ
ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ Ֆ. ԳԱՍՍԷՐԵԱՆ